

Vaduguns

Otrdiena ● 2021. gada 26. janvāris

CENA firdzniecībā 0,80 EUR

Baudīt ziemas pasaku 5.

Celā uz troni

Pirmais gājiens izdarīts. Visu četu mūspuses novadu vadītāji gatavi startēt vēlēšanās 5.jūnijā. Tiesa, konkurence nebūs maza, jo politiku aptauja liecina, ka celā uz troni ir vismaz septiņi politiskie spēki.

Edgars Gabranovs

Pagājušajā nedēļā Centrālā vēlēšanu komisija izsludināja 5.jūnija pašvaldības domes vēlēšanas, kas norisināsies sešās valstspilsētās un 35 novados. Lai arī deputātu kandidātu sarakstu iesniegšana noritēs no 17.marta līdz 6.aprīlim, ir skaidrs, ka maisam gals ir vaļā. Par to liecina arī 21.janvāra "Latvijas Avīzē" publicētais raksts "Tris no četriem mēriem vienā sarakstā" par to, ka topošajā Balvu novadā Latvijas Zemnieku savienibas (LZS) nopietnākais sāncensis varētu būt Latgales partija (LP).

Balvu novada domes priekšsēdētājs Aigars Pušpurs "Vadugunij" apstiprināja, ka LZS sarakstā startēs Rugāju un Baltinavas novadu vadītājas Sandra Kapteine un Sarmīte Tabore: "Lai arī saraksts vēl nav apstiprināts, uzskatu, ka tas būs strādāt varoš un gribōš. Sarakstā startēs deputātu kandidāti no visiem mūspuses novadiem. Vai mūsu sīvākais konkurents būs Latgales partija? Visus sarakstus respektēju un respektēšu. Galvenais, lai vēlēšanu iznākums ir maksimāli labvēlīgs visiem Ziemeļlatgales cilvēkiem." Savukārt Viljakas novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs neslēpj, ka vēl diskutē ar Latgales partijas kolēgiem par topošo sarakstu: "Visticamāk, būs draudzīgs saraksts kopā ar "Jauno Vienotību", ar kuru LP noslēgts sadarbības līgums. Kas būs mūsu sāncensi? Ar ko mums sacenties? Man nav viedokļa par darba rezultātiem

kaimiņnovados, turklāt ar kādām tiesībām es varu vērtēt kolēgu darbu? LP vēlas runāt par darbiem un mērķiem, kurus darīsim kopā. Ko gribētu mainīt? Aizmirst vārdu 'konkurenti', jo mums jābūt sadarbības partneriem, ne citādi. Pieļauju, ka priekšvēlēšanu laikā neizpaliks provokatīvas rīcības. Mēs no tām norobežosimies - atkārtošos, esam par sadarbību, nevis konkurenci." Tapšanas stadijā ir arī Jaunās konservatīvās partijas saraksts, kura līderis ir zemnieks Jānis Auziņš. Viņš telefonsarunā pavēstīja, ka partijas biedrs, Saeimas deputāts Andris Kazinovskis neplāno startēt vēlēšanās: "Viņš dos ceļu jaunajiem, kā arī sola mums atbalstu. Šķiet, ka vēlēšanās konkurence izvērtīsies ļoti liela. Tas, manuprāt, ir labi, jo cilvēkiem būs arī lielākas izvēles iespējas. Mūsu sarakstā plānotā pārstāvniecība no visiem novadiem, kodols jau ir izveidots." Savukārt partijas "Saskaņa" saraksta līderis Gints Grīslis informē, ka deputātu kandidātu saraksts jau ir izveidots: "Vēlēšanās startēs abi Balvu novada domes deputāti Svetlana Pavlovska un Ievans Baranovs, kā arī citu novadu, tostarp Viljakas, novada politiķi." G.Grīslis spriež, ka šajās vēlēšanās nebūs izteiktu līderu un ievēlētais deputātu sastāvs būs ļoti sadrumstalots: "Nemot vērā situāciju valstī, visticamāk, partijas vairāk centīsies komunicēt sociālajos tīklos. Visiem būs jāpacenšas, lai iegūtu vēlētāju balsis." Arī Nacionālās apvienības Balvu nodaļas vadītāja Aija Mežale neslēpj, ka saraksts jau ir sagatavots. Viņa prognozē, ka vēlēšanās startēs vismaz 6-7 partijas: "Mūsu sarakstā pārstāvēs visu četu novadu cilvēki. Nešaubos, ka esam spēcīga komanda, kaut arī konkurence neizpaliks. Ideju un mērķu, ko vēlamies realizēt, ir ļoti daudz. Bažas māc fakts, vai ierobežojumu laikā būs iespēja tikties ar vēlētājiem klātienē."

* Turpinājums 10.lpp.

Īszinās

iedzīvotājiem, kuriem ir saslimšanas simptomi, laikus veikt Covid-19 analīzes, Veselības ministrija lēmusi līdz 7.februārim pagarināt termiņu, līdz kuram uz testu var pieteikties bez ārsta nosūtījuma.

Aicina uzburīt ziemas brīnumus

Balvu Bērnu un jauniešu centrs (BBJC) aicina Balvu novada bērnus un jauniešus parādīt savus talantus sniega skulptūru veidošanā konkursā "Sniega brīnumi 2021". Fotogrāfijas jāiesniedz vai jāiesūta līdz 28.februārim, kuras publicētas vietnē facebook.com/balvubjc galerijā "Sniega brīnumi 2021". Publiska bilžu novērtēšana 'patīk' ('like') notiks līdz 10.marta plkst. 12.00.

Nākamajā
Vadugūnī

● Iepazīsti sevi Ziemeļlatgalē
Kas ir sprēslica?

● Radošas idejas nav aizliegtas
Viljakas jaunieši negarlaikojas

Covid-19

(24.janvāris)

Baltinavas novads - 1-5
Balvu novads - 16
Rugāju novads - 8
Viljakas novads - 25

Speciālisti brīdina

Eiropas slimību profilakses un kontroles centrs šobrīd situāciju ar Covid-19 vērtē kā saistītu ar augstu risku Eiropas Savienības iedzīvotājiem, saistībā ar jaunā koronavīrusa SARS-CoV-2 celma izplatīšanos. Jaunajam celmam ir lielāka izplatīšanās iespēja, izraisot intensīvu saslimstības pieaugumu arī tajos reģionos, kur epidemioloģiskā situācija nesen bija uzlabojusies un nostiprinājusies. Līdz šim Latvijā sekvencēšanas rezultātā atklāti pieci jaunā Covid-19 varianta gadījumi. Visi inficētie cilvēki atgriezušies no ārvalstīm. Saglabājot iespēju

Vārds žurnālistam

Maruta Sprudzāne

Kas to būtu domājis, cik ātri mainīsies pasaule ap mums un mēs paši tajā. Vēl pirms pusgada, gada vai nedaudz vairāk dzīvojām, kā bija daudz maz ierasts. Satikāmies ar kaimiņiem, braucām ciemos, svinējām jubilejas un gaidījām atbraucam savus tuviniekus no ārzemēm. Tagad tik daudz ierobežojumu, aizliegumu un informācijas, ka acīmredzami cilvēki mainās, šķiet, dzīvo baiju izjūtās. Uz ielas ātri ejam garām labam pazīnam, vien aši viņu pasveicinot. Viens otrs āra pastaigā arī vienatnē dodas ar masku. Policisti pārbaudot, vai braucēji mašīnā ir no vienas mājsaimniecības... Un vēl tas preču ierobežojums ar neizprotamo jēgu par saistību ar vīrusu. Teorija ir viena lieta, bet kas pateiks, kā ir patiesībā? Arī laikrakstam lasītāji reizumis uzdod jautājumus pārdomu veidā, uz kuriem nav tiešu atbilžu. Kaut vai neticība, ka veikali, frizētavas un tamlīdzīgas publiskas iestādes nez vai ir raksturīgākās vīrusa *noķeršanas* vietas, kā cenas iestāstīt. Pēc žurnālista iegūtās informācijas, lielveikalū darbinieki ar ko tādu neslimo. Taču beidzot oficiāli pasaka, ka slimnīcu stacionāri ir vietas, kur var iegūt infekciju. Taču tik un tā amatpersonas nevēlas par to runāt un cenesas noklusēt konkrētus faktus. Stacionāros kopumā kopš pērnā gada līdz 17. janvārim varētu būt inficējies 1441 pacients jeb 2,6% no visiem Covid slimniekiem. Tīkmēr psihologī uztraucas, ka cilvēki pandēmijas laikā aizvien retāk fiziski kontaktējas viens ar otru, bet piesķarienu un savstarpejās saskarsmes trūkums ietekmē psihisko veselību.

Pasaule ir sagriezusies. Viens otrs no istabas neiet ārā un nav bijis starp cilvēkiem jau mēnešiem ilgi.

Latvijā

Baidās gan no vīrusa, gan vakcinācijas. Par gatavību vakcinēties, kad radīsies tāda iespēja, aptaujā paziņojuši tiesi puse visu respondentu, un tas noteikti nav pietiekami, lai sasniegta valdības noteikto mērķi – izveidot sabiedrībā kolektīvo imunitāti. Par nodomu atteikties potēties paziņojuši 38% aptaujāto, bet vēl 12% nav varējuši sniegt konkrētu atbildi. Vai Latvijā ir tādi, kas gatavojas atteikties vakcinēties? Jā, un diezgan daudz. No krievvalodīgajiem respondentiem tikai 15% paziņojuši, ka noteikti vakcinēsies, – salīdzinājumā ar 37% respondentu, kuri mājās runā latviski. Apmēram tādu pašu attieksmi demonstrējuši cilvēki ar zemiem ienākumiem un 35-44 gadus vecie respondenti (gan vienā, gan otrā gadījumā - 14%) neatkarīgi no valodas.

Slimnīcas kļuvušas par Covid-19 perēkļiem: stacionē ar citu kaiti, bet nomirst vīrusa dēļ. Epidemiologi gan norāda, ka slimnīcas kā Covid-19 izplatības perēkļus nevar viennozīmīgi vainot, jo vīrus attīstās 14 dienu laikā, un negatīvs tests, stacionārā iestājoties, nav garants, ka kaite nav dabūta vēl pirms nokļūšanas slimnīcā. Tomēr eksperti arī neslēpj, ka vīrusu slimnīcās mēdz ienest personāls, infekcija izplatās no pacienta uz pacientu, tāpēc mēdz būt gadījumi, kad slimnieks ārstniecības iestādē nonāk ar vienu kaiti, to veiksmīgi izarstē, bet beigu beigās nomirst slimnīcā dabūta vīrusa dēļ. Tā noticis ar pensionāru Jāni Jēkabpils slimnīcā pēc gandrīz mēnesi ilgas būšanas slimnīcā.

Valsts kontroli aicina pārbaudīt Labklājības ministrijas rīcību Covid-19 ierobežošanai sociālās aprūpes centros. Ministru prezidents Krišjānis Kariņš vērsies pie valsts kontrolieres Elitas Krūmiņas ar aicinājumu revīzijā pārbaudit, vai Labklājības ministrija ir izdarījusi visu iespējamo Covid-19 izplatības ierobežošanai sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas.

Nevienlīdzīgi apstākļi lauku un pilsētas bērniem. Covid-19 dēļ valsti izsludinātās ārkārtējās situācijas dēļ radušies nevienlīdzīgi izglītības apstākļi, salīdzinot lauku un pilsētas skolēnumus. Tādu viedokli padusi Latvijas Pašvaldību savienības padomniece izglītības jautājumos Ināra Dundure. Viņa norādījusi, ka 1.-6. klasēs situācija ar datortehnikas nodrošināšanu ir sliktāka nekā 7.-12. klasēs. Lielo pilsētu skolas ir labāk nodrošinātas.

(Ziņas no portāla www.lsm.lv)

Atpūta pie dabas

Brauc apbrīnot ledus skulptūru

Zinaida Logina

Madonas - Pļaviņu šosejas malā, Bērzaunes pagastā, atrodas Aronas pilskalns. Turp šoziem daudzi brauc apbrīnot apmēram desmit metrus augstu ledus skulptūru, kas tapusi, ne tikai pateicoties dabai, bet arī uzņēmīgā zemes īpašnieka Laura Galiņa ieguldītajam darbam.

Cilvēkiem šeit pieejams avotiņš - Ledavots. Lauris Galiņš pastāsta, ka iepriekš avotiņa plūsma bijusi nobloķēta ar baļķi. Eksperimentē pārbaudot baļķa gadskārtas, atklājies, ka koks varētu būt no 15. gadsimta, bet avots nobloķēts, iespējams, vietējiem iedzīvotājiem pārvācoties uz citu dzīvesvietu tā laika vēsturisko notikumu iespaidā. Tagad pie avota izliks paziņojums par ūdens kvalitāti - tā ir izcila, tāpēc teju īkviens atpūtnieks prombraucot līdzi paņem trauku ar avota ūdeni.

Kā dzīva būtne - aug un veidojas

"Ledes skulptūra ir kā dzīvs organismi, pie plus grādiem mazliet pakūst, bet minus grādos aug augumā," saka Lauris. Pie Aronas pilskalna teritorijas sakārtošanas saimnieks ieguldījis daudz darba, taču, lai pilnveidotu šo vietu un atpūtniekiem padarītu vēl baudāmāku, cilvēki var atlāt ziedojumus. "Ledavots ir krietni lielāks, tas atradās pašā kalnā. Avotā ievietoju nerūsējošā tērauda spici, un pa trubu ūdens tiek novadīts uz kalna pakāji, lai būtu pieejams īkvienam. Caurules atrodas virs zemes, tikai ir apbērtas un vizuāli aplēptas. Kalna pakājē ir strūklaka, tai ūdens nāk no strauta. Lai tā darbotos, bija jāpieliek pūles, - eksperimentēju vairākus gadus. Taču ledus skulptūra bija arī iepriekšējās ziemās. Triecē ūdeni var uzsist pat 40 metrus augstu," skaidro Lauris. Pie pilskalna vasarās izveido mauriņa labirintu, ir šūpoles, dabas takas, un uz šejieni atpūtnieki var doties visu gadu. "Tādu cilvēku daudzumu, kāds ir šoziem, nebiju gaidījis. Esmu pozitīvā šokā, pilni sociālie tikli ar strūklakas bildēm. Bet jauki, ka cilvēkiem ir par ko paprēcīties," saka Lauris. Viņš pārdzīvo, ka iepriekšējais zemes īpašnieks izzāģējis mežu, bet pie vietas sakopšanas nekas nebija darīts.

Cilvēku interese - milzīga

Palūkoties uz šo dabas un cilvēka radīto brīnumu devās arī Maruta Castrova ar ģimeni. "Var tikai apbrīnot zemes saimnieku paveikto citu cilvēku labsajūtai un atpūtai. Tā kā šī vieta ir privāta teritorija un aiz atpūtniekiem paliek atkritumi, vajadzētu padomāt un nepaiet garām ziedoju mu vietai, bet īkvienam tur atlāt kādu artavu kopējam labumam. Ja dienā atbrauc divsimt vai pat vairāk mašīnas, bet ziedoju mos ir vien septiņi euro, kā ziņoja televīzija, paliek skumji," secina Maruta. Arī Inese Buliņa uzskata, ka

Foto - Z. Logina

Ledavots pilns monētu. Aronas kalns glabājis šo ūdeni no leduslaikmeta, un mūsdienās atklāts tikai nesen. Stendā izliktais ūdens analīzes, un ar tām var iepazīties īkviens, kuru māc šaubas par tā kvalitāti. Lai cilvēki būtu droši par to, kas atļauts šajā atpūtas vietā, pie stenda izlikta instrukcija.

Foto - Z. Logina

Dabas un cilvēka roku darbs - ledus strūklaka. Šogad tā izaugusi varena un aukstajā laikā sasniedza apmēram desmit metrus. Aizvadītajā svētdienā interesentiem nebija pat, kur novietot mašīnas, tik daudz apmeklētāju pulcēja šī vieta pie Aronas pilskalna. No kalna virsotnes paveras krāšņs skats uz tuvākiem un tālākiem plašumiem, ir arī nojume un namiņš, kur patverties no sniega vai lietus.

viss Aronas pilskalnā izveidotais ir tikai cilvēka izdoma, uzņēmība un vēlme iepriecināt citus: "Cilvēks un viņa darbs radījis brīnumu, ko braucam skatīties. Biju pārsteigta, cik daudzi brīvdienās devās aplūkot šo vietu." Savukārt Anita Daščenko pauž prieku, ka mūsdienās ir tik gudri un dāsns privātās zemes īpašnieki, kuri ar mieru visā skaistumā dalīties ar citiem, kas mūsdienās ir samērā reta parādība, jo biežāk redzam apkārt īpašumiem augstus un necaurre-

dzamus žogus. Egita Circene ar ģimeni apbrīnot ledus skulptūras devās aizvadītajā svētdienā. "Tā ir laba laika pavadišana pie dabas, jo šajā diuktāvēs laikā nav daudz iespēju izrauties no ikdienas. Labi, ka cilvēki dalās ar informāciju un var uzzināt, kur šoziem aizbrauksim šo vietu izstaigāt un visu apskatīt vēlreiz vasarā," sola Egita Circene.

Kā vērtējat likumsargu darbu, kontrolējot Covid-19 ierobežojumu ievērošanu?

Viedokļi

Notiekošais atgādina kara apstākļus

KRISTĪNE LIEPIŅA, dziedniece, bijusī medikē, dzīvo Rīgā

Piedodiet, normālie policisti, bet jūs, pārējie, kuri iekasējat sodus, esat vienkārši nožēlojami.

Noskatījos video, kur policijas darbinieki Rīgā dzīnās pakāj vīrietim tikai tāpēc, ka viņš komandantstundas laikā ap pulksten 22.30 atradās uz ielas. Virietis izmisīgi bēga prom, lai paspētu uz mājām, nokrita zemē, bet policisti viņam kā lielam noziedzniekam uzlēca viršu un skaļi blāva: "Kāpēc bēgi?" Kāpēc bēga? Lai sods nav jāmaksā, tāpēc! Pat grūti atrast vārdus, kā lai dēvē šādu policistu attieksmi pret savu tautu.

Kādu jēgu jūs, lēmumu pieņemēji valdībā, redzat tam, ka naktis nedrikst iziet ārā? Vai dažās nedēļas naktīs (nedēļas nogalēs) koronavīrusu izplatās ar megapaatrīnājumu? Dienas laikā veikalos Covid-19 neizplatās, sabiedriskajā transportā, kas piestūkēts pilns ar cilvēkiem, arī neizplatās. Savukārt, ja cilvēks izies pastaigāties nakts stundā vai automašīnā vedīs savu kolēģi, vīru sāks pēķētī nāvīgi izplatīties? Un vai policistiem kāds liek uzlikt sodu cilvēkam, ja viņš tā dēvēto pārkāpumu izdarījis pirmo reizi? Ir jāizsaka brīdinājums, otrajā reizē var piemērot nelielu sodu, bet ne jau uzreiz 1000 un 2000 euro! Kāds cilvēkam ir pajautājis, vai viņam šie tūkstoši eiro vispār ir? Jāpiebilst, ka nav arī tāda vārda kā 'mājsēde'. Tas ir stulbs un ne īpaši apķērīgiem

cilvēkiem domāts parazītvārds. Ir nevis mājsēde, bet komandantstunda, un tas ir kara laika termins, kura nozīmi nav korekti mīkstināt ar visādām mājsēdēm. Savukārt, ja ir karš, tad arī karojam. Rīkojieties kā kara apstākļos – līdz ārkārtas stāvokļa beigām izdaliet visiem pārtikas pakas, sveces, tualetes papīru, atceliet banku kreditus un procentu maksājumus, komunālos maksājumus. Tikai, vai ir ētiski valstij karot pret saviem iedzīvotājiem, kuri valsti uztur?

Dīvains šķiet arī fakts, kādēļ ar visiem ierobežošajiem pasākumiem saslimušo statistika neuzlabojas? Vai jāmaina valdība? Varbūt Slimību profilakses un kontroles centra vadītājs, kurš strādā neefektīvi? Daudzi cilvēki nevar strādāt, varbūt pat badojas un izdara pašnāvības, bet gudrie varasvīri tikai spriež, kā terminu 'komandantstunda' nomainīt uz 'mājsēde'. Daudzi Latvijas valsts iedzīvotājiem šī patiesām ir kara komandantstunda un izdzīvošanas cīņa pret ierēdņiem un nomenklatūru - ne jau visi saņem valsts garantētās algas un dīkstāves pabalstus. Tikmēr policisti ir īsti malači - palīdz valsts amatpersonām realizēt Satversmes pārkāpšanu. Ikvienam, kas likumīgi uzturas

Latvijas teritorijā, ir tiesības brīvi pārvietoties un izvēlēties dzīvesvietu! Vai mēs esam ieslodzītie? Nešaubos, ka citā formā, bet faktiski sācies Trešais pasaules karš pret cilvēci, ko realizē uzpirkti ierēdņi visā pasaulē. Sodiet valdības vadītāju Krišjāni Kariņu, kurš klajā pārkāpj Satversmi, ķeriet narkomānu un zagļus, nevis pa pagalmiem trenkājet brīvus cilvēkus!

Jāpiebilst, ka esmu medike. Tomēr, nemot vērā, ka medicīna vairs nekā negāja kopā ar manu sapratni par veselību, nokartoju Latvijas dziednieku asociācijas sertifikātu un esmu dziedniece. Vēl esmu arī mamma, mājsaimniece un sociāli aktīvs cilvēks, bet savā interneta vietnē cenšos dalīties ar labām, pozitīvām lietām – veselību, nedaudz politiku, geopolitiku, psiholoģiju. Man ir arī divas augstākās izglītības - tehniskajā un medicīnas jomā. Runājot par mūsdienu vakcīnām, tās ražo mums nedraudzīgi cilvēki, kuras vairāk rada dažādas blaknes, nekā paaugstina imunitāti. Ja Latvija savos mikrobioloģijas institūtos gatavotu vakcīnas konkrēti mums, kā tas bija agrāk, tad par vakcīnu lietderīgumu būtu prātīgi atkal padomāt.

Likuma nepaklausīgie valsti novēdīs līdz krahām

VOLDEMĀRS DŽIGURS, balvenietis

Šobrīd Latvijā piedzīvojam sarežģītu laiku – ieviestas komandantstundas un daudzi citi ierobežojumi, kurus pārkāpjot, policija uzliek sodu. Nesen sociālajos tīklos cilvēki šausminājās par likumsargu rupjo rīcību pret cilvēku, kurš neievēroja noteikumus un naktī atradās uz ielas. Es gan nesaprotu, ko tur šausmināties, tas ir atsevišķs gadījums. Mēs jau nezinām, kas tur īsti notika. Bet, ja pārkāpj noteikumus, jātiesās ir, tur nemaz nav runas. Pretējā gadījumā

mā ar savu patvāju un nepaklausību mēs savu Latviju novēdīsim tiktāl, ka drīz nebūs, ko ēst, kļūsim arvien nabadīgāki un nabadīgāki, nebūs ne naudas, ne rāzošanas, nekā. Tieši tādēļ uzskatu, ka likumsargi pareizi dara, sodot tos, kuri pārkāpj noteikumus. Tā tam būtu jābūt. Daudzi uzskata, - kādēļ uzreiz jāliek sods, vai tad nevar izteikt brīdinājumu? Ziniet, kas pie mums ir brīdinājums? Tas pats, kas nosplauties uz zemes. Brīdinājumi Latvijā nestrādā - mūsu tautai tas nav nekāds sods. Kas nav ievērojis noteikumus, tas arī neievēros, un tam ir pietiekami daudz pierādījumu mūsu ikdienas dzīvē, par ko stāsta TV ziņas. Paskaitieties, cik ātruma pārkāpēju katru dienu soda ceļu policija? Ik dienu 180! Citreiz pat vairāk. Un ir skaidrs, ka savādāk likumpārkāpējus neizmācīt, kā vien ar sodu. Ja visi būtu apzinīgi un paklausīgi, Latvijā jau sen nekādas pandēmijas vairs nebūtu. Bet ir. Un, kā redzam, saslimušo skaits arvien pieaug. Un tas viss to dēļ, kuriem vajag *tusēties*, būt kopā, neskatoties uz valsti izsludinātajiem aizliegumiem. Paskat, kā Ķīna apkaroja pārkāpējus, tur pat cietumsodu piemēroja. Un rezultāts bija, slimības izplatība strauji apstājās. Tāpēc esmu vairāk nekā pārliecināts, ka mūsu likumsargi - policija - visu dara pareizi. Manuprāt, sodi varēja būt arī bargāki, līdzīgi kā Eiropas attīstītājās valstis.

Tad varētu cerēt uz labāku rezultātu un cilvēki varbūt vairāk baidītos kaut ko neievērot un pārkāpt. Vienīgi nepiekritu tam, ka jāsoda cilvēkus, kuri pārvietojas vienā automašīnā, bet nav no vienas mājsaimniecības. Tas nav īsti pareizi. Piemēram, varbūt cilvēkam pašam nav iespējas aizbraukt pie ārsta, tādēļ viņš palūdz izpalidzēt kaimiņu. Tā taču mūsdienās dara ne viens vien. Uzlikt sodu šādā gadījumā gan nebūtu loģiski un pareizi. Bet, ja mašīnā izklaidējas, piemēram, jaunieši, tas jau ir pavismas kas cits. Policijai būtu rūpīgi jāizvērtē ktrs gadījums.

Pats gan noteikumus ievēroju un ievērošu. 9.oktobrī savai automašīnai izdzinu tehnisko apskati un vairāk nekur citur neesmu bijis. Pat uz veikalu neeju. Martā, kad Latviju pārņēma pirmais slimības vilnis, sapirku produktus, kas var stāvēt mājās ilgstoši un nebojājas. Ja ko vajag, atved kaimiņienei vai meita, tāpēc pats apkārt nekur nestāgāju. Kur es staigāšu? Iziešu ielās un vēl nezin kur to slimību dabūšu, jo arī pa Balviem taču staigā visādi cilvēki. Godīgi sakot, neizprotu likumpārkāpēju loģiku. Kā viņi nesaprot, - jo lielāka būs koronavīrusa izplatība, jo traģiskākas sekas. Cilvēki iet uz darbu, viens otru aplipina, slimība izplatās.

Varbūt drīz pienāks brīdis, kad valstij nebūs par ko pensiju maksāt.

Katra dienu televīzijas ziņās klausos un skatos jaunāko informāciju par Covid-19 izplatību. Jāteic, ka statistika ir biedējoša, tā vien šķiet, ka tas viss tik ātri nebeigsies. Jau tagad dzirdam ziņas, ka nākamais vīrusa veids, kas reģistrēts Anglijā, ir daudz lipīgāks par pirmo. Tieši tādēļ ir tik svarīgi, lai cilvēki klausītu ievēro visu, ko valdība lēmusi. Daudzi jau izmanto iespēju un vakcinējas, ko es diemžēl gribētu, bet nevaru izdarīt, jo esmu alergisks uz medikamentiem. Dzirdēju, ka šīs vakcīnas nav tādas kā agrāk, bet jaunmodīgākas. Taču gan jau tāpat kādam no tām būs arī blakusparādības, tāpat kā bija no gripas vakcīnas. Bet visvairāk šajā laikā man žēl mediku. Viņi smagi strādā garas darba stundas, bieži vien kārtīgi neatpūšas. Un tas viss lielā mērā to bezatbildīgo cilvēku dēļ, kuri neievēro noteikumus. Ticiet man, šī bezatbildība novēdīs valsti līdz krahām, un tad visi vaimanās, ka valdība vainīga un nepalīdz tautai. Bet paši vien būsim situāciju līdz tādai novēduši. Ir skaidrs, ka katram klāt policistu nepieliksim un nenosargāsim. Tāpēc vispirms mums jāsargā sevi pašiem.

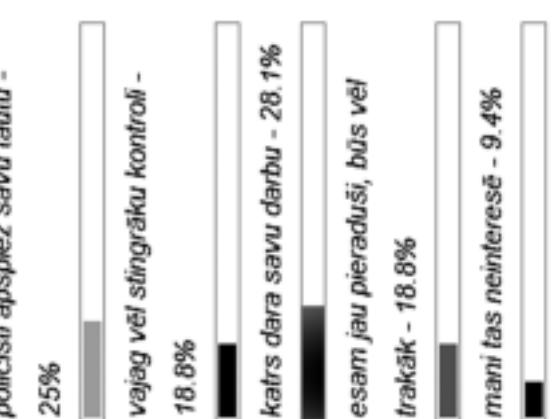
Viedokļus uzsklausīja A.Ločmelis un S.Karavočika

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Kā vērtējat likumsargu darbu, kontrolējot Covid-19 ierobežojumu ievērošanu?

Būt dabas datu bāzē

Dižegle mūspusē

Vairāki iedzīvotāji mūspuses mežos starp Balvu un Kubulu pagastiem uzgājuši lielu un varenu egli, kas, iespējams, atbilst dižegles statusam. Diemžēl dižkoku datu bāzē dižegli, kas atrodas Kubulu pagasta teritorijā, atrast neizdevās. Taču eglei piestiprināta dižkoku atpazīstamības zīme - zaļā ozollapa.

Dabas aizsardzības pārvaldes (DAP) Latgales reģionālās administrācijas direktore ANDA ZEIZE skaidro, - lai koku reģistrētu dižkoku datu bāzē, nepieciešams to apsekot un aizpildīt novērojuma anketu. Turklat DAP Latgales reģionālā administrācija, ja konstatē dižkoku, arī privātipašumā, tam piestiprina ozollapas zīmi. Taču tā nav vienīgā lieta, uz kuru var paļauties. Dabas pārvalde raksta arī vēstules pašvaldībām un zemes īpašniekiem ar domu vispirms konsultēt, lai cilveks zina, ka viņa īpašumā ir dižkoks, lai viņš ir lepns par to. Varenā egle, kas aug mežā Kubulu pagasta teritorijā, atrodas zemnieka un uzņēmēja Jāņa Pušpura īpašumā. Viņš atzīst, ka par šo faktu nejūtas ne iepriecināts, ne apbēdināts. Lai gan piebilst, ka savulaik egles dēļ arī īpašumu iegādājies. Pirms vairākiem gadiem viņam kāds piezvanījis un informējis, ka kokam pielikta birka. "Taču, kas bija tas zvanītājs, nezinu. Piezvanīja, pateica, un viss. Turklat birka ir pienaglota ar lielu naglu. Vai tad *zaļie* tā dara?" jautā zemes īpašnieks. Turklat viņam nepatīk, ka eglēs apkārtne regulāri tiek piegrūzota. Apkārt eglei, arī krūmos, tiek sameistas pudeles un citi atkritumi, kas jāsavāc zemes īpašniekam. "Nav žēl, ja cilvēki ierodas, lai paskatītos un papriecātos par skaisto koku, atpūstos. Taču savās mājās viņi noteikti to nedarītu, atkritumus apkārt neizmētātu. Tas arī man nepatīk, ka jāvāc citu drazas," viņš secina.

Īsumā

Gada putns – laukirbe

Lai mudinātu par videi draudzīgu saimniekošanu, Latvijas ornitologu biedrība (LOB) par gada putnu 2021.gadā izvēlējusies putnu sugu, kurai ir ļoti slēpts dzīvesveids, - laukirbi (*Perdix perdix*). Tas ir rūsgani brūni raibs, drukns baloža lieluma putns ar samērā īsām, spēcīgām kājām un īsu asti. Laukirbes pārziemo Latviju. Putns bēg skrienot, bet iztraucēts var pacelties spārnos un uzspurgt gaisā.

Agroķīmija padomju gados laukirbēm bija ļoti nelabvēliga, bet populācija sāka atgūties 90-tajos gados. Patlaban lauksaimniecība atkal kļūst intensīvāka, kas no jauna apdraud laukirbes dzīvotnes. Vai kāds redzējis laukirbes? Valsts meža dienesta Balvu mežniecības mežzinis Edgars Skučs stāsta: "Pirms pāris gadiem laukirbes redzēju Kubulu pagasta Tutinavā, pērn - Vecumu pagastā. Ja no sākuma viņu bija 12, tad pēdējo reizi, kad redzēju, tikai četras - māte un trīs mazie. Laukirbēm uzbrūk un tās apēd vanagi, ērgļi, caunas, suni, lapsas, kaķi. Putns nelabprāt cejas spārnos, slēpties mēģina, skrienot pa zāli. Laukirbes ir izteikts lauku putns. Agrāk, kad bija labības šķūni, laukirbes vairāk pieturējās pie mājas. Manā bērnībā laukirbes naktī lida apdzīvotā pagalmā un meklēja barību - graudus, sēkļiņas."

Aicina piedalīties. Lielus un mazus aicina piedalīties Gada putna zīmējumu konkursā līdz 31.maijam (sīkāka informācija LOB mājaslapā).

Tā tik ir egle! Lielos, par citiem dižākajos kokos, senie latvieši saskatīja Dieva klātbūtni. Tos godāja svētkos. Viduslaikos lielus kokus izmantoja par robežzīmēm.

Dižkoka simbols - ozollapa. DAP Latgales reģionālās administrācijas direktore nepiekrit, ka ozollapas zīmi pie koka piesit ar parastu naglu. "Tā ir speciāla nagla, kas, kokam augot, arī aug līdz ar koku un neieaug kokā iekšā," viņa paskaidroja.

Foto - A.Kirsanovs

Par klimata pārmaiņu mazināšanu

Aicina iesaistīties “Silto džemperu dienā”

Šajā mācību gadā darbam EKO skolu programmā pieteikusies Balvu profesionālā un vispārizglītojošā vidusskola. Sakarā ar pandēmiju plānotie darbi atpaliek no grafika. “Gaidām atgriežamies skolā bērnus, lai sāktu aktīvi darboties,” saka skolotāja SINTIJA HENINGA, kura uzņēmusies programmas vadību.

Doma par piedalīšanos EKO skolu programmā radusies skolas direktorei Birutai Vizulei jau labu laiku iepriekš, bet pieteikusies darboties šajā programmā skola tikai šajā mācību gadā. Vispirms skola vēlas saņemt EKO skolas sertifikātu, bet pēc tam arī galveno balvu - EKO skolas karogu. "Šogad mūsu skolas darbības tēma ir "Skola un vide", tāpēc ir doma labie-

kārtot skolas apkārtnei saskaņā ar dabisko vidi, veidot savu veida EKO plāviņas. Teritorija atrodas blakus skolas internātam. Lai veicinātu ekoloģisko daudzveidību, pavasarī te plānoti lieli darbi - ierīkot skudru un dzīvnieku mājiņas. Plānojam izveidot arī āra klasī, zinot, ka tas ir ne tikai moderni, bet ir alternatīvs veids, lai bērni mācītos ārā, nevis laiku pavadītu tikai pie datoru un telefonu ekrāniem. Ieceru daudz, bet gaidām, kad skolā atgriezīsies bērni," saka S.Heninga.

Skolotāja aicina ne tikai skolēnus, bet arī iedzīvotājus 9.februāri iesaistīties "Silto džemperu dienā", kas ir ik gadēja EKO skolu akcija, kuras mērķis ir izglītot sabiedrību par klimata pārmaiņām un veicināt videi un klimatam draudzīgus paradumus, tikai nedaudz samazinot apkures temperatūru telpās.

Foto - A.Kirsanovs

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

“Mežainēs” valda rosība

Ziemas pasaka zirgu sabiedrībā

Maruta Sprudzāne

Zemnieku saimniecībai “Mežaines” Rugāju novadā ir īpašas attiecības ar zirgiem. Par to mūsu laikrakstā jau esam stāstījuši vairākkārt. Saimniecības īpašniecei VITAI ZUŠAI un viņas mammai IEVAI KOŠKINAI zirgu audzēšana un kopšana ir nodarbe, kas padodas un sagādā prieku. Un šajā priekā viņas labprāt dalās arī ar citiem. Vita ikdienā strādā Neatliekamās mediciniskās palīdzības dienestā. Mediķes darbs ir grūts un atbildīgs, bet saskarsme ar zirgiem ir gluži cita pasaule, kas dod atpūtu un vaļu domām. Par to viņa labprāt pastāstīja arī šoreiz.

Daudzi priecājas, ka 2020.gads aizgājis un paliks pagājībai, jo bijis sarežģīts un pārbaudījumu pilns. Bet “Mežainēs” tas bijis īpaši smags. Kad sākās Covid-19 pandēmija Latvijā, šajā ģimenē nebija laika par to domāt vai izjust uzliktos ierobežojumus. Tas bija laiks, kad smagas slimības dēļ zaudēja mazo Deividu. Arī karantīnas dēļ uz saimniecību nedrīkstēja braukt zirgu milotāji, bet vienlaikus šeit valdīja arī sēras.

Laiks dara savu, un pienāca klusās Adventes laiks. Vita stāsta, ka viņai Ziemassvētki un to gaidīšana vienmēr bijis kas īpašs, jo tas ir ģimenes kopā būšanas laiks. Lai arī skumjas negaisa, gribējās, lai mājas tomēr ir gaišas un tajās ienāk citāda noskaņa. Tādēļ īpaši piedomāja par tās rotāšanu. “Lai mūsu mazajam dēlinam Denisam būtu priecīgāk, šogad centāmies māju padarīt gaišāku ne tikai no iekšpuses, bet izrotājām arī pagalmu. Pat traktors pagalma vidū tika pie savām krāsainajām lampīņām,” stāsta Vita.

Tuvojoties Ziemassvētkiem, eglīti viņi ienesa ne tikai istabā, bet arī stalli pie zirdziņiem. Ziemassvētku priekšvakarā, kad atnāca ista ziema, pārkālējot ar balto segu plavas, mājas un mežus, ģimene nolēma, ka jāpiesakās arī Rugāju novada izsludinātajā konkursā par krāšņāko Ziemassvētku noformējumu. Un tad gan bija prieks, vēlāk uzzinot par viņiem piešķirtu pirmo vietu!

Dabas noskaņa un svētku gaišums rosināja saņemties, ziema nāca kā pārsteigums, uzmundrinot nogurušos prātus, lai atsauktos rosinājumam atkal tikties ar cilvēkiem un sēdināt viņus kamanās. Un atkal jūdza zirgus un brauca straujā riksī. Vita stāsta: “Tas viss ļauj piemirst mūsu bēdas un ikdienu. Runājot par dzīvi zirgu stalli, nevaru teikt, ka pandēmijas laiks būtu daudz ko iespaidojis. Mūsu ikdiena joprojām rit kopā ar zirgiem un to miljotājiem. “Mežainēs” ir liela rosība, sevišķi skaistajā ziemas laikā, kad var izbaudīt īstu prieku.”

Skaisto laiku vēlas izbaudīt arī citi cilvēki. Tādēļ ģimenes drīkst doties uz “Mežainēm”, protams, ievērojot valstī noteiktos ierobežojumus un noteikti pirms braukšanas vispirms piesakoties. “Visu sarunāsim, lai nerastos nekādi pārkāpumi. Ģimeņu ir daudz, kas šajā laikā vēlas izmantot atpūtas iespējas. Reizēm pait visa diena, uz maiņām visus gribētājus izvienot. Noguruši pēc tam jūtas gan zirdziņi, gan saimnieki, bet tomēr visi esam arī priecīgi,” atklāj Vita.

Celi un aristokrātiski.
Zirgu kopš seniem laikiem uzskata par aristokrātisku dzīvnieku, bet mūsdienās izjādes ir ekskluzīva izklaide. Daudziem tās patīk, jo izjāde ar zirgu ir viens no skaistākajiem aktivās atpūtas veidiem. Vitai zirgs jau kopš bērnības bijis labākais draugs un rotaļu biedrs. Taču zirkopība tomēr nav tikai izklaide vai darbs, patiesībā tā ir sirdslieta. Zirga mugurā var gan relaksēties, gan intensīvi trenēties, gan arī ārstēties. Mugura visu laiku jātur taisni un jāsaglabā līdzvars. Vislabākais, ka, koncentrējoties zirga vadīšanai, nav jādomā par ikdienas rūpēm, jo uzmanības lokā ir stāja, līdzvars, jābūt gatavam negaidītām situācijām.

Ziemas portrets. Zirgiem ir ļoti spilgtā emociju pasaule, ne velti to pazinēji jau pēc acu un ausu kustībām nosaka, kā dzīvnieks jūtas un ko domā.

Čaklākais vizinātājs. Tas ir Saipo, ko jūdz kamanās, aiz kamanām rindā piesien vēl trīs mazās ragaviņas, un ziemas prieki var sākties. Tad ir liela jaunība, kas patīk gan mazajiem, gan lielajiem. Visus mīli gaida izbaudīt ziemas pasaku zirgu sabiedrībā.

Āra aplokā. Zirgi, kā jau katru gadu, lielāko laiku pavada āra aplokā, kur viņiem ir siens un kāds egļu zars vitaminīniem. Savukārt stalli viņus sagaida gardums – auzas un burkāni. Pašlaik saimniekiem ir 6 zirgi un 5 poniji. Nesen iegādājās kēvīti Kafiju, kas ir poļu koniks.

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Saruna ar sociālā dienesta vadītāju

Viss, kas nenogalina, padara mūs stiprākus

Irena Tušinska

Kopš 30.apriļa Viļakas novada Sociālo dienestu vada DZINTARS ČERBAKOVS. Viņš neslēpj, ka šajos gandrīz deviņos mēnešos apguvis daudz jaunu zināšanu līdz šim svešajā sociālajā jomā, bet joprojām katru dienu mācās. Arī šis gads solās būt pietiekami noslogots, jo darbu sarežģī ne tikai Covid-19 pandēmija, bet arī daudzas izmaiņas, kas skārušas sociālo sfēru. Pārmaiņas nesis arī drīzumā gaidāmā novadu apvienošana. Neraugoties uz grūtībām, Dz.Čerbakovs nākotnē raugās ar sev raksturīgo optimismu. Arī saviem darbiniekiem viņš novēl saglabāt možu garu un nepadoties grūtsirdibai.

Kā esat iejuties jaunajā amatā?

-Daudz maz esmu iejuties. Protams, vēl daudz kas jāiemācās, tomēr galveno un svarīgāko jau izprotu. Jāsaprot, ka atnācu no pavismā citas darbības jomas, kas varbūt tikai daļēji ir saistīta ar sociālo sfēru, jo daļa klientu, ar kuriem strādāju policijā, ir arī sociālā dienesta klienti.

Kā izveidojušās attiecības ar kolektīvu?

-Kolektīvs ir labs – pietiekami saliedēts un izpalīdzīgs. Nekad neesmu slēpis, ka ne visu varu zināt un ne visu saprotu. Ja kaut ko nesaproto, jautāju kolēgēm, viņas man paskaidro. Tādā veidā tiekam galā, jo visi taču mācāmies. Kolēges atbalsta mani, es – viņas. Uzskatu, ka mums ir labs kolektīvs. Sūdzēties nevaru. Ceru, ka kolēges par mani domā tāpat.

Stājāties amatā diezgan sarežģītā laikā, kad Latvijā plūs pāsā pandēmija. Arī Viļakas novadā ir konstatēti diezgan daudzi saslimšanas gadījumi.

Kādā rezīmā šobrīd strādā Viļakas novada Sociālais dienests?

-Klātienē šobrīd klientus nepieņemam, jo arī mūsu novadā ir konstatēti Covid-19 gadījumi. Apkalpojam klientus, dokumentus pieņemam un sniedzam konsultācijas attālināti un elektroniski, likuma robežās. Žauju darbiniekiem strādāt no mājām, jo nav būtiski, vai dokumentus elektroniski apstrādā mājās, vai savā darbavietā. Tādā veidā samazinām savstarpējos kontaktus, izvairoties no iespējas saslimt. Taču katru dienu vismaz viens vai divi darbinieki atrodas sociālā dienesta telpās. Protams, ja darbinieks atnāk uz darbu, jo sapratis, ka viņam ir ērtāk strādāt no kabineta, projām nedzenu. Darba nav kļuvis mazāk, bet pat vairāk. Klātienē tomēr ir vieglāk komunicēt un var niānsētāk izrunāties ar klientu nekā neklātienē, kad jāvadās tikai no pieejamajiem dokumentiem.

jāseko tam, kas notiek valstī, lai iekšējie normatīvie dokumenti nebūtu pretrunā ar Ministru kabineta noteikumiem un likumu. Mēģinu daudz maz sakārtot šo normatīvo bāzi.

Nesen Viļakas novada domes sēdē apstiprināja grozījumus saistošajos noteikumos "Par ģimenes vai atsevišķi dzīvojošas personas atzišanu par maznodrošinātu Viļakas novada pašvaldībā", kā arī grozījumus saistošajos noteikumos "Par Viļakas novada pašvaldības sociālajiem pabalstiem un to saņemšanas kārtību". Kādas būs būtiskākās izmaiņas saskaņā ar šiem grozījumiem?

-Turpmāk likumā nav paredzēts tāds statusa nosaukums kā 'trūcīga persona' vai 'maznodrošināta persona'. Tagad tā ir trūcīga mājsaimniecība vai maznodrošināta mājsaimniecība, kurā pirmā persona ir cilvēks, kurš iesniedzis iesniegumu statusa saņemšanai, otrā un trešā persona – viņa ģimenes locekļi, kuri tiek iekļauti viņa mājsaimniecības sastāvā. Ir paaugstināts ienākumu slieksnis, kas nosaka, vai cilvēks ir tiesīgs iegūt trūcīgas vai maznodrošinātas mājsaimniecības statusu. Negribu iejaukties valdības darbā, tomēr uzskatu, ka tā spērusi diezgan dīvainu soli, samazinot pašvaldību budžetu, ko tā

guva no iedzīvotāju ienākuma nodokļa, tajā pašā laikā uzlieket pašvaldībām pienākumu maksāt daudz lielākus pabalstus nekā iepriekš. Agrāk mūsu novada saistošie noteikumi paredzēja, lai iegūtu maznodrošinātas personas statusu, personas ienākumi nedrīkstēja pārsniegt 60% no valstī noteiktās minimālās algas. Šobrīd vairs neoperējam ar procentiem. Tagad tās ir konkrētas summas, kuras personas ienākumi nedrīkst pārsniegt. Diezgan būtiski paaugstinātas izmaksas, kas attiecas uz bāreniem un bez apgādības palikušām personām pēc 18 gadu vecuma sasniegšanas, jo MK noteikumos noteikti daudz lielāki pabalsti kā līdz šim. Arī GMI pabalsti trūcīgām personām palielināti gandrīz uz pusē. Ja agrāk tie bija 64 euro, tad tagad pirmajai personai tie būs 109 euro. Ar 1.jūliju stāsies spēkā būtiskas izmaiņas dzīvokļa pabalstos. Būs atsevišķa formula, kā tos aprēķinās. Pie šiem novada saistošo noteikumu labojumiem vēl strādāšu, jo sākumā man pašam tie kārtīgi jāizprot, lai varētu piedāvāt deputātiem apstiprināšanai. Ir jāpārstrādā lēmumi, jāpārformē dokumenti, un tas palielina darba apjomu. Tuvākajā laikā mēģināsim ar to visu tikt galā. Gada sākums darba ziņā vienmēr ir vissprāgākais. Pakāpeniski to visu nokārtosim, tad būs vienkāršāk un vieglāk strādāt. Darbu apgrūtina arī tas, ka pagaidām ne visus grozījumus līdz galam izprotam paši vai arī ktrs tos tulkojam citādāk. Tas reizēm mulsina un rada pārpratumus.

Vai Viļakas novada Sociālajā dienestā šobrīd kadri ir pilnībā nokomplektēti?

-Štats ir pilnībā nokomplektēts, brīvu vakanču nav un perspektīvā sociālās sfēras vakances pagaidām nav paredzētas. Tā kā tuvākajos divos vai trijos mēnešos ceram atvērt Grupu dzīvokļus un Dienas centru, tur, iespējams, būs nepieciešami sociālie aprūpētāji un citi speciālisti. Uz šim vakancēm izsludināsim konkursu. Bet sociālo darbinieku štats šobrīd ir pilns.

Kāda ir situācija ar Covid-19 saslimstību abās novada sociālās aprūpes iestādēs - Viļakā un Rekovā?

-Par to labāk zinās stāstīt iestāžu vadītāja Līna Barovska. Taču saprotu, ka situācija ir uzlabojusies, pateicoties sociālās aprūpes centra operatīvajam darbam un cilvēku atsaucībai uz lūgumu palidzēt. Krīze ir pārvarēta. Cik zinu, Viļakas Sociālās aprūpes centrā šobrīd visi ir veseli, bet Rekovā izveseļošanās stadijā ir cilvēks vai divi. Situācija ir stabila. Pirms kāda laika tā bija diezgan smaga, bet esam tam tikuši pāri. Te liels paldies jāsaka sociālās aprūpes centru darbiniekiem un tiem cilvēkiem, kuri atsaucās lūgumam palidzēt.

Kā pašam izdodas sadzīvot ar pandēmijas aizliegumiem?

Foto - no personīgā arhīva

Pārsvārā strādā ar dokumentiem. Dz.Čerbakovs atklāj, ka viņa darba ikdienā šobrīd aizrit, galvenokārt pārstrādājot pašvaldības saistošos noteikumus, kas attiecas uz sociālo sfēru, lai tie atbilstu pašreizējai likumdošanai. Viņš neslēpj, ka tas prasa rūpīgu iedzīlināšanos katrā dokumentā un uzmanības koncentrēšanu.

-Komunikācijas ar cilvēkiem it kā pietiek, bet pietrūkst deju un folkoras kopas mēģinājumu, jo esmu sociāli aktīvs cilvēks. No vienas puses ir labi dzīvot mājās, kad nekur nav jāsteidzas, nav jāskrien domājot - paspēšu vai nepaspēšu. Tomēr pietrūkst tikšanos, dzīvā kontakta ar folkloras kopas un deju kolektīva dalībniekiem.

Kā sevi uzturat labā fiziskā formā šajā pandēmijas laikā?

-Tā kā mans darbs pamatā ir sēdošs, cenšos katru vakaru pēc darba iziet aptuveni stundu ilgā pastaigā. Pretējā gadījumā diena paitet, braucot uz darbu mašīnā, darbā strādājot pie datora, pēc darba – atkal mašīnā.

Varbūt kādreiz arī paslepojat vai paslidojat?

-Kauns atzīties, bet slidojis esmu divas reizes mūžā. Tas bija agrā bērnībā, jo tolaik slidas nevarēja nopirk. Manā tagadējā vecumā bail piezemēties tā, ka nesalasišu kauliņus (smejas). Kas attiecas uz slēpošanu - tajā brīdi, kad gribējās slēpot, nebija sniega, tagad, kad ir sniegs, nav slēpu. Tā kā tā ir prece, kuru šobrīd nevar nopirk, slēpošana izpaliek. Taču tagad visas savas neizdarības un kūtrumu var izdevīgi norakstīt uz pandēmiju (smejas).

Gads tikko sācies. Ko gribētu novēlēt saviem kolēgiem 2021.gadā?

-Šis gads ir atnācis ar pandēmiju. Sākusies vakcinācija. Ceram, ka šie pasākumi ļaus mums nostāties uz kājām un nebūs vairs jābaidās no šī vīrusa. Kolēgiem novēlu nesaļjukt, saglabāt spraugu garu un dzīvesprieku! Viss, kas nenogalina, padara mūs stiprākus! Šogad mūs sagaida vēl vienas nozīmīgas pārmaiņas – vēlēšanas un novadu apvienošana. Tas arī prasīs ieguldīt daudz darba, enerģijas un resursu, tanī skaitā arī emocionālo resursu. Novēlu nepakļauties negatīvismam, bet skatīties uz dzīvi ar optimismu! Jo viss, kas notiek, notiek uz labu!

Jo viss, kas notiek, notiek uz labu!

Tiešsaistes semināru cikls

Latgales tradīciju ilgtspēja mūsdienīgā vidē

Zinaida Logina

14. un 25.janvāri Rēzeknē, Latgales vēstniecībā "Gors", norisinājās divu tiešsaistes semināru cikls "Latgales tradīciju ilgtspēja mūsdienīgā vidē". Semināru mērķis bija aktualizēt Latgales nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanas un popularizēšanas iespējas. Semināru dalībnieki pārstāvēja dažadas kultūras un amatniecības jomas, piedāvājot savu pieredzi ne tikai Latgales, bet arī citu reģionu interesentiem.

Seminārus organizēja Latvijas Nacionālais kultūras centrs sadarbībā ar biedrību "Dienvidlatgales NVO atbalsta centrs", lai pievērstu uzmanību Latgales tradīciju daudzveidībai un krāšņumam, lai uzzinātu, kā nemateriālo kultūras mantojumu iespējams saglabāt un radoši iedzīvināt mūsdienās. Pirmo semināru, kur tiešsaistē piedalījās apmēram 300 cilvēki no visas Latvijas, vadīja Balvu Centrālās bibliotēkas direktore RUTA CIBULE un Dauvgavpils Vienības nama dziesmu un deju folkloras kopas "Svātra" vadītāja SARMĪTE TEIVĀNE.

Saglabāt nākamajām paaudzēm

"Mūsu tikšanās mērķis ir saprast, cik dažādi, stipri vai vāji mēs esam lauciņā, ko saucam par nemateriālo kultūras mantojumu. Ruņājot un klausoties, kopā vajadzētu saprast, kas jādara turpmāk, lai sekmīgi turpinātu kopt mums tik svarīgās lietas," uzsvēra Ruta Cibule. Sarmīte Teivāne ir pārliecināta, ka nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšana ir viena no nozīmīgākajām kultūrpolitikas prioritātēm pasaulei: "Nu jau gandrīz pirms 20 gadiem pieņēma UNESCO konvenciju par nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu, un pirms pieciem gadiem Latvijā stājās spēkā Nemateriālā kultūras mantojuma likums, lai to saglabātu un nodotu nākamajām paaudzēm kā Latvijas kultūras savdabību un daudzveidību." Kultūras ministra biroja vadītāja Marika Zeimule, atklājot semināru, neslēpa prieku par atkalsatikšanos, lai arī neklātienē: "Ir daudz cilvēku, kuri uzņēmušies misiju saglabāt un nodot nākamajām paaudzēm savas amatu prasmes, dziesmas un latgaliešu valodu. Pašlaik Kultūras ministrija izstrādā kultūrpolitikas pamatnostādnes un uzsāk diskusijas par kultūrpolitikas prioritātēm uzdevumiem nākamajos gados. Uzsākts darbs arī pie kultūras nozaru stratēģijām un darba plānu izstrādes, kas kalpos kā ceļa kartes noteikto uzdevumu īstenošanā." Viņa piebilda, ka ir gandarījums Latvijā redzēt uzplaukumu latviskajai dzīvesziņai - dziesmu ritmi, latgaliešu, suitu, libiešu pašapziņa ir guvusi jaunu elpu. Valstiski svarīgi apkopot arī amatu prasmju apdraudētību, lai saglabātu to, ko mūsu dinamiskais dzīves ritms un laiks sev paņēmis lidzi. "Tradicionālajai amatniecībai ir liela loma tūrisma veicināšanai daudzos Eiropas reģionos, un tai ir jābūt arī mūsu valsts prioritāšu sarakstā," piebilda kultūras ministra biroja vadītāja.

Latvijas Nemateriālā kultūras centra direktore Signe Pujāte minēja vairākus iemeslus, kāpēc notiek šī tikšanās: "Pirmkārt, lai pārrunātu, kur esam, kur, iespējams, vēlētos nokļūt, domājot par nemateriālā kultūras mantojuma vērtībām un to saglabāšanu, kā arī nodošanu nākamajām paaudzēm. Tās ir zināšanas un prasmes, kas beigās rada materiālu vai nemateriālu rezultātu, kas paaudžu

paaudzēs dzīvojis ģimenēs un dzimtās. Mūsdienās tās ir gan nevalstiskās organizācijas, gan privātais sektors un kopienas, kuras sevi piesaka arvien skāļāk, paužot savu viedokli. Otrkārt, Latvijā radīti visi priekšnosacījumi, lai šo nemateriālo kultūras mantojumu turpinātu apzināt, izvērtēt un tiekties tālāk, balstoties uz iepriekšējo pieredzi. Kopienu cilvēki bieži vien izdara vairāk, nekā no viņiem gaida, tāpēc paveiktais dod labus rezultātus." Viņa uzsvēra, ka turēt roku uz pulsa svarīgi tieši šajā skarbjā laikā, kad daudzi kultūras cilvēki ir saguruši, citi turas tikai uz optimismā trauslā robežas. Viņa uzskata, ka nemateriālais kultūras mantojums klūs par izdzīvošanas stratēģiju, ko daudzi vēl pat neapzinās. "Karas zināšanas un prasmes, kuras padara cilvēkus neatkarīgus no šī ipatnējā laikmeta, kurā dzīvojam, dara mūs stiprākus!" uzsvēra S.Pujāte, piebilstot, ka šo resursu nedrīkst novērtēt par zemu.

Kā savu ciemu padarīt par savas pasaules centru

Kā pirmajam seminārā vārdu deva Viļakas novada Šķilbēnu pagasta Nemateriālā kultūras mantojuma centra "Upīte" direktoram ANDRIM SLIŠĀNAM. Ruta Cibule, piesakot Andri, piebilda, ka daudzām lietām, kādas notiek Upīte, viņa jūtas kā krustmāte, tāpēc ir pārliecināta, ka visaugstākās ambīcijas Andris un viņa komanda noteiktī spēs realizēt arī turpmāk.

Iepazīstinot ar sevi, Andris atgādināja, ka vada arī folkloras kopu "Upīte" un biedrību "Upītes jauniešu folkloras kopa": "Lai saprastu, kāpēc uzskatu, ka savu ciemu var padarīt par pasaules centru ne vien sev, bet arī pārējiem, sākumā jāzina, kā ciems ir veidojies, kāda ir tā vēsture, nosaukums, jo tikai tad var saprast, kāpēc tas viss ir jāsaglabā." Viņš atgādināja, ka šī vieta veidojusies vienlaikus ar izglītību, jo, tikai augot un paliekot gudrākiem, var izprast apkārt esošās vērtības. Pirms apmēram 110 gadiem, precīzi 1910.gada 9.decembrī, Zelču ciemā, kurš tobrīd bija lielākais ciems Upītes apkārtnē, dibināja Zelču skolu. Ciema Jaudis saprata, ka bērniem jābūt gudriem, uz šo skolu sāka iet arī apkārtējo ciemu bērni. Izrādījās, ka skolas ēkā, kurā mācījās četrās klases, telpas vairāk nekā simts bērniem kļuva par mazām. Skolu pārvietoja uz Lotušu ciemu, tad uz Buku ciemu, meklējot lielākas telpas, līdz 1935.gadā skola nobāzējās lielā mājā pie Kūkovas upes. "Tagad varam teikt, ka šī vieta ir Eiropas sākums, bet toreiz Latvija bija arī aiz šīs upes. Mācību pārzinē bija Stefānija Slišāne, no kurās nāca pirmais iedīglis Upītes vārdam - ciemam, skolai un šobrīd arī kultūrtelpai. Tobrīd viņa ar ministriju saskaņoja, ka Zelču skolu varētu pārsaukt par Upītes skolu, jo tā atradās līdzās netālu esošajai upītei," semināra dalībniekiem atgādināja Andris. 1955.gadā nāca jauna vara ar jaunām idejām, pie varas grožiem esošājiem nepatika vieta, kur skola atrodas. Viņiem radās ideja veidot mākslīgu ciemu teju tiruma vidū, kurā sāks dzīvot un strādāt tobrīd gudrākie cilvēki, kuri varētu šeit palikti ilglaicīgāk. Šajā gadā skolu pārvietoja uz jaunizveidoto Upītes ciemu, uz otru lielāko ēku, kura šeit atradās. "Visam līdzi gāja Upītes vārds. Auga ciems, cilvēki mācījās un auga, veidoja ģimenes, līdz pagājušā gadā gadsimta septiņdesmitajā gadā jauns cilvēks, atgriezies no armijas un mācībām Bulduros - Antons Slišāns nosprieda, ka mammas, kura tobrīd bija slima, dziesmas nevar laist zudībā. Viņš nopirkā tiem laikiem modernāko diktafonu,

Foto - O.Zušickis

Vada semināru un priecājas par atkalsatikšanos. "Gorā" pirmo semināru vadīja Balvu Centrālās bibliotēkas direktore Ruta Cibule (foto - no labās). Viņa pauða prieku par tikšanos,- nekas, ka attālināti, tomēr kopības mīklis svarīgāks.

kas šobrīd, liels un smags, atrodas mūsu muzejā, un sāka ierakstīt mammas dziesmas. Vēlāk uzsāka vākt Upītes apkārtnes, šobrīd - Upītes kultūrtelpas nemateriālo mantojumu," semināra dalībniekiem sava ciema vēstures faktus atklāja Andris. Pierakstītas un saglabātās gan garīgās, gan tautasdzesmas. Pēc desmit gadiem sākās aktīva folkloras kustība. Vispirms Rekavā, tad Upītē dibināja etnogrāfiskos ansambļus. Arī skolā nodibinājās bērnu folkloras kopa, turklāt dabīgā ceļā aizgāja nākamajā fāzē - vākumu popularizēt un laist tautās, lai arī citi uzzina par šīm vērtībām. Vēl pēc gada ciems izveidojās tik liels, ka varēja iegūt oficiālu nosaukumu. To dokumentos pierēģistrēja kā Upītes ciemu.

Nav tāda sapņa, ko nevar realizēt!

Pēc gadsimtu mijas mainījās paaudzes. "Par laimi, bērni un jaunieši nenobījās, bet mācījās no priekšgājējiem un pakāpeniski nomainīja vecāko paaudzi. Viņi sāka darboties arvien aktīvāk, un jau 2015.gadā nodibinājām Nemateriālā kultūras mantojuma centru "Upīte", kur visu simtgadē vākto, krāto un veidotu satur kopā, glabā, stiprina un popularizē. Tas vainagojās ar to, ka 2018.gadā Upītes kultūrtelpu iekārta Nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā," atgādināja Andris Slišāns. Viņš uzskata,- lai paveiktu lielas lietas, par ko citi saka, ka tas nav iespējams, jābūt sapnim. Nevis vienkāršam un parastam sapnim, piemēram, aiziet uz veikalu pēc čipsiem un vakarā paskatīties kādu filmu, bet lielam un pirmajā mīklī pat mazliet nereālam, kad šķiet - pats esi nobījies no sapņa lieluma. "Kad to esi izsaprojījis, visiem spēkiem jātiecas uz sapņa realizāciju.

Nav tāda sapņa, ko nevar realizēt! Pierādījies, ka agri vai vēlu viss piepildīs," uzskata Andris. Viņš atgādināja kādu Guntara Rača veltījuma ierakstu grāmatā: "Tikai darot visu iespējamo, var panākt neiespējamo!" Lai sapņi piepildītos un vieta, kur tu dzīvo, būtu svarīga gan pašam, gan ciemam, vajadzīgs pamats. Un to vienmēr teicis arī Andra tēvs Antons - svarīgi ir draugi. Varbūt ne tik daudz, bet īsti un uzticami. Vēl svarīgi būt neatlaidīgam savu sapņu realizēšanas līderim, un tādi Upītes pusē vēsturiski bijuši vairāki cilvēki. Un vēl jābūt stiprai komandai, atbalstam no vietējās sabiedrības, labai sadarbībai ar pašvaldību. Jāmeklē un jādara tas, kas šobrīd iespējams visiem - maksimāli daudz jāraksta projektī.

Kādu atbalstīs, kādu - nē, bet jāpriecājas par tiem, kurus atbalsta. "Laiki mainās, bet Upīte aug! Ar to vēlējos teikt,- lai kā arī būtu, svarīgi saprast, ka vienmēr jāpaplašina sava redzesloks, jāstrādā arvien labāk un labāk. Nu jau izejam uz finansējuma piesaisti starptautiskos projektos. Ar savām aktivitātēm aizvadītajā gadā piesaistījām divpadsmit reizes lielāku finansējumu nekā varēja atļauties pašvaldība, bet viņiem pateicāmies par atbalstu un to, ka mums ir bāze, kur strādāt un realizēt ieceres," plašajai mērķauditorijai atklāja Andris Slišāns. Viņš nedaudz iezmīnē arī sava pasaules centra nākotni, atklājot, ka izvirzīts mērķis, kā Upītes ciems aug kopā ar Latviju, vairojot iedzīvotāju skaitu, kuriem jau tagad ir tendence palielināties. Cilvēku ciemā ir tikpat daudz, cik Latvijai gadu.

"Kotru godu nūteik koids breinums..."

"Vissvarīgākais - mēs lietojam savu valodu. Ciemiņus sagaidām savā valodā. Mums gribētos no valsts tikai mazu palīdzību,- lai ciemiņi, kuri pie mums brauc no Rīgas, ceļa zīmes uz Upītes kultūrtelpu, arī ciemam Latgales ciemam, izlasa latgaliski. Un lai redz latgaliskās ceļa norādes arī atcelā uz Rīgu. Ja neatbalstīs, darīsim to paši! Vēl sapnis - gribētos izveidot amatnieku datu bāzi, jo mēs vairāk pievēršam uzmanību dziedāšanai, dančiem un muzikantiem, bet tagad gribētu nepazaudēt amatniekus, jo viņiem no jaunās paaudzes ir mazāk sekotāju. Arī šeit būtu noderīgs valsts atbalsts," uzskata savas vietas patriots. Uzstāšanos seminārā viņš noslēdza ar Antonu Slišānu dzejas rindām: "...kotru gotru godu nūteik koids breinums, i mes tū breinumu rodam..." .

Semināru "Gorā" Andris vērtē kā ļoti labu un pauž prieku, ka tāds semināru cikls notika. Daudzi dalībnieki bija iesūtījuši savus jautājumus, tā liekot saprast, ka viņiem interesē lietas, par kurām runāja. Andrim bija interesanti dzirdēt Līvānu folkloras kopas "Ceiruleits" vadītājas Annas Kārkles pieredzi, pārsteidza, kā strādā tautas mūzikas instrumentu un skaņu rīku meistars Aleksandrs Maijers, kā arī citi semināra dalībnieki.

25.janvāra seminārs "Tradīciju ilgtspēja: labās prakses piemēri" bija veltīts nemateriālā kultūras mantojuma praktiskajiem aspektiem. Tajā piedalījās mūsu novadniece, tekstilmāksliniece, audēja, rokdarbniece un skolotāja Annelē Slišāne.

Problēma

Kur Balvos likt bioloģiski noārdāmos atkritumus?

Ingrīda Zinkovska

Novākuši Ziemassvētku un Jaungada eglītes, kā arī eglū zarus, ko izmantoja rotājumos, pilsētas iedzīvotāji nezina, kur tos likt.

Atkritumu konteineros eglītes izmest neiesaka. Ja arī kāds to izdara, tad vidēja lieluma vai lielāka egle viena pati aiznems vai visu konteineru. Kur sadzīves atkritumus likt iedzīvotājiem? Vēl aizvadītās nedēļas beigās, izbraucot pilsētu, bija redzams, ka eglītes mētājas gan atkritumu savākšanas laukumos, gan aizslēpušās stūtēja kāda šķūniša sienu. Arī pilsētā sāka novākt pašvaldības uzstādītās egles. Kur tās paliek?

"Vaduguns" ar šo jautājumu vērsās pašvaldības aģentūrā "SAN-TEX". Uzņēmuma speciāliste RENATA GAVENYTE paskaidroja, ka šajā zinā nekas nav mainījies no iepriekšējiem gadiem. Svētkus *noballējušās* eglītes jānovieto sadzīves atkritumu konteineru teritorijā, kur tās savāks "SAN-TEX" strādnieki. Speciāliste zināja stāstīt, ka uzņēmuma traktors vienu apli pa pilsētu jau ir izbraucis un brauks vēl, bet šobrīd aktuāli ir citi labiekārtošanas darbi. Izmantotās eglītes, tostarp

arī Balvu pilsētas lielo egli, uzņēmuma strādnieki nogādās koku un zaru šķeldošanas laukumā, kas atrodas aiz bijušā gaļas kombināta. Jautāta, vai arī iedzīvotāji tur drīkst aiznest vai aizvest savas izmantotās eglītes, speciāliste atbild noliedzoši: "Jo tad cilvēki sāks vest šeit arī savus nolietotos divārus vai citus krāmus." Viņa paskaidroja, ka Balvu novada pašvaldība Balvos nav paredzējusi vietu bioloģiski noārdāmo atkritumu laukuma ierīkošanai, kā tas ir, piemēram, Gulbenē: "Iedzīvotāji mums nepārtraukti uzdod šo jautājumu, jo cilvēkiem ir vajadzība ne tikai atrīvoties no savu laiku nokalpojušām eglītēm. Rudeņos nepieciešams atrīvoties no lapām, noziedējušām puķēm vai nokaltušās zāles."

Turklāt uzņēmumam nav sava šķeldotāja, bet uzņēmēji šim pakalpojumam piesakās nelabprāt, jo zari, ko izgriež kokiem pašvaldības teritorijā, ir tievi, bet eglītes šķeldošanas laukumā nonāk reizi gadā. Liels daudzums šķeldas te nesanāk. Eglū zarus, ja tie nav pārāk sakaltuši, ir iespēja pajemt zeminiekiem.

Kā šajā jomā veicas speciālistes pieminētajā kaimiņu novada pilsētā? Speciāliste apsaimniekošanas jautājumos Gulbenes novadā DACE KURŠA pastāstīja, ka bioloģiski noārdāmo atkritumu laukums pilsētā pastāv jau

Foto - A.Kirsanovs

Šķeldošanas laukums. Šeit nonāk ne vien svētku eglītes, bet arī koku zari, ko izgriež pilsētā.

vairākus gadus. Taču šis jautājums pašvaldībā aktuāls. Nēmot vērā Valsts vides dienesta norādījumus, šogad pašvaldības budžetā ietverta naudas summa bioloģiski noārdāmo atkritumu laukuma sakārtošanai. Apkārt laukumam nepieciešams uzstādīt žogu, izveidot necaurlaidīgu pamatni un tamlīdzīgi. Speciāliste uzsver, ka bioloģiski noārdāmo

atkritumu savākšana pilsētas iedzīvotājiem aktuāla, jo nepieciešams savākt ne tikai eglītes pēc svētkiem, bet arī koku lapas, zarus. Patlaban laukumā tos nogādā pilsētvides apsaimniekošanas uzņēmums, ja vien iedzīvotāji šos atkritumus novieto viegli piebraucamās vietas. Pašiem iedzīvotājiem to darit nav atjauts. Tas netiek plānots arī turpmāk.

Raimondam Paulam - 85

Godina komponistu, izvēloties mīļākās dziesmas

Irēna Tušinska

Godinot tautā iemīloto komponistu Raimondu Paulu 85 gadu jubilejā, Bērzpils vidusskolas mūzikas skolotāja Daiga Griestiņa sarīkoja konkursu, aicinot skolotājus un skolēnus balsot par vismīlākajām R.Paula dziesmām. Šim aicinājumam atsaucās 31 balsotājs, par labākajām nosaucot 20 Maestro kompozīcijas.

Laikā, kad Latvijā un citur pasaulei atzīmēja Maestro Raimonda Paula 85.dzimšanas dienu, arī Bērzpils vidusskola notika balsojums par mīlāko Raimonda Paula dziesmu. No 20 nominācijām pirmajā vietā ar četrām balsīm izvirzījās "Es šonakt sēdēšu uz jumta", 2.vietā ar trīs balsīm ierindojās dziesmas "Mežrožite", "Dāvāja Māriņa" un "Par pēdējo lapu". Savukārt godplino 3.vietu ar divām balsīm katra izpelnījās "Mēmā dziesma", "Nekur nav tik labi kā mājās" un "Manai dzimtenei". "Paldies visiem, kuri piedalījās balsojumā. Prieks, ka skolēni zina un klausās latviešu mūziku, jo tika nosauktas arī tādas dziesmas, kas ir retāk dzirdētas un nedaudz piemirstas," pēc balsojuma bija gandarīta skolotāja D.Griestiņa. Viņa priečājās, ka balsojumā aktīvi iesaistījās arī skolotāji, atklājot savus slēptos talantus. Izkādījās, ka skolotājai Dainai Veidai ir ļoti skanīga balss, ko viņa node-

monstrēja, iedziedot dziesmu "Nekur nav tik labi kā mājās". "Nemaz nezinājām, ka viņa ir tik jaukas balss īpašniece. Skolotāja ir ļoti talantīga un vispusīga – glezno, dejo, raksta projektus, māca angļu valodu, datorzinības, ir logopēde," kolēģi slavē mūzikas skolotāja. Par šo priekšnesumu D.Veida saņēma pateicību nominācijā "Atklāj savu talantu!". Savukārt skolēns Ralfs Rižais izpelnījās pateicību nominācijā "Pirmais balsotājs", bet Mašnikovu ģimene - pateicību "Aktīvākā balsotāju ģimene".

Skolotāja Lolita Kokoreviča, nespējot nosaukt tikai vienu iemīlotāko Raimonda Paula dziesmu, uzrakstīja nelielu stāstiņu: "Katrai dziesmai ir siksniņš. Kādas man asociējas ar filmām "Dāvana vientoļai sievetei", "Limuzīns Jāņu nakts krāsā", "Mans draugs nenopietns cilvēks", "Vella kalpi" un citām, citas - atkal ar kaut kādiem notikumiem manā dzīvē. Taču visvairāk Raimonda Paula dziesmas atsauc atmiņā manu bērnību, jo izaugu mājā, kur lielā cieņā bija grāmatas un mūzika. Mums mājās bija ne vien daudz grāmatu, jo tētim ļoti patika lasīt (tas man no viņa!), bet bija arī liela skaņuplaša kolekcija, kurā bija gandrīz visas tajā laikā izdotās Raimonda Paula dziesmu skaņuplates. Es dienām, protams, ja vien nebija jādara kas cits, klausījos un dziedāju ļidzi. Viena no manām mīļākajām dziesmām bija "Lauku gurķis Rīgas tirgū". Vārdu isto jēgu es tad vēl, protams, nesapratu, uztvēru burtiski. Man ļoti patika melodija un kā to nabaga gurķi Miķeli pārdeva Rīgas tirgū." Par šim pārdomām Lolita Kokoreviča saņēma

pateicību nominācijā "Interesantākais stāsts".

Arī pati balsojuma organizatore D.Griestiņa, iedrošinot pārējos, iedziedāja un izvietoja saziņas vietnē savu mīlāko R.Paula "Mēmo dziesmu". Būdama mūzikas skolotāja un vokālā ansambļa vadītāja, D.Griestiņa seko komponista daiļradei, jo uzkata viņu par ārkārtīgi talentīgu. Nereti komponista dziesmas izvēlas arī skolas vokālā ansambļa repertuāram. "Ir bijušas daudzas, jo tās ir ļoti melodiskas. Piemēram, "Baltā dziesma". Tagad mēs attālināti mācāmies dziedāt dziesmu "Pienā celš". Viņam izdodas it kā vienkāršas, bet ļoti skanīgas melodijas. Vienkāršākais nereti ir tas labākais," pārliecināta mūzikas skolotāja.

D.Griestiņa atklāj, ka skolā mācīt mūziku attālināti nav viegli, tomēr darbs notiek. Izmantojot "Zoom", "WhatsApp" un citas platformas, skolotāja un skolēni izrunā dažādas mūzikas teorijas tēmas un pat mācās dziedāt, lai gan individuāli. "Dziedu un spēlēju viņiem priekšā, bet viņi tikmēr seko līdzi savās grāmatās. Tad "WhatsApp" nosūtu katram dziesmas ierakstu un pavadījumu. Viņi mājās iemācās, iedzied un atsūta videoierakstu man. Pirms pāris nedēļām šādi apgvūvām Raimonda Paula daiļradi," skaidro D.Griestiņa, piebilstot, ka uz individuālu darbu pagaidām balstās arī vokālā ansambļa mēģinājumi. Viņa visus aicina dziedāt R.Paula dziesmas un mācīties dzives gudribu no viņa atziņām: "Es daru. Vienreiz man iznāk, citreiz – ne. Vienreiz es zaudēju, citreiz – iegūstu. Bet nefilosofēju pa tukšo, es daru!"

Spriedīs par lāču postījumiem

Kompensācijas ir saņemtas

Maruta Sprudzāne

Pēdējo trīs gadu laikā Latvijas biškopji arvien vairāk savās dravās konstatē lāču postījumus. Par to stāsta arī mūspuses novadu bitenieki, un šos faktus ir atspoguļojis laikraksts "Vaduguns". 26.februārī mūsu reģiona biškopjiem plānota konference, kurā galvenais apspriežamais jautājums būs tieši par lāču postījumiem un kompensāciju izmaksu ar vairāku atbildīgo institūciju piedalīšanos un pieredzes apmaiņu Igaunijā. Iespējams, konference notiks attālināti, tādēļ bitenieku aicina tai savlaikus gatavoties un pieslēgties.

Latvijas Biškopības biedrības padomes vadītājs Juris Šteiselis informē, ka visiem, kuri pieteikušies kompensācijām par 2019. un 2020.gada postījumiem, tās ir samaksātas. Par aizvadīto gadu naudu saņēmuši 20 biškopji 17118 euro kopsummā. Juris Šteiselis atzīst, ka lāču postījumi, ar ko saskaras biškopji, būtībā ir jauna lieta, bet to vairs nevar ignorēt. 2018.gadā bija saņemti tikai astoņi oficiāli pieteikumi, 2019.gadā – 113, bet 2020.gadā no saņemtajiem pieteikumiem akceptēja 20.

Lai pretendētu uz kompensācijām, biškopim attiecīgi jārīkojas, izpildot Ministru kabineta noteikumus šajā jautājumā. Vispirms jāziņo Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales

reģionālajai administrācijai, kas izveidos komisiju, lai ierastos konstatēt notikušo un sastādītu aktus. Svarīgi, lai postījumi būtu sākotnējā izskatā un bites nebūtu glābtas. Ja notikuma vieta būs sakopta, komisijai nebūs ko konstatēt (fotografēt var, bet tas neko nedod, ja postījumi nav redzami dabā). Dalēji bojājumi arī neskaņās, tiem jābūt pilnībā. Vēl svarīgi, lai zaudējumi būtu minimālās algas apmērā, tikai tad ierosina lietu.

J.Šteiselis saka, ka biteniekm pašam arī vajadzētu attiecīgi rīkoties, lai lāci atbaidītu. Viens no efektīgākajiem panēmieniem esot elektriskais gans, un biškopības biedrība par ES līdzekļiem dravu saimniekiem varēja izrēt 50 elektriskos ganus. Tiesa, atzīna Šteiselis, Balvu pusē elektriskajiem ganiem no biškopju puses neesot bijusi liela piekrišana.

Visā Latvijā turpinās mājsēde

Mūspusē uzsākti 12 pārkāpuma procesi

Lai samazinātu risku inficēt vienam otru ar Covid-19, valdība noteikusi iedzīvotājiem līdz 7.februārim nedēļas nogalēs (naktis no piektdienas uz sestdienu un no sestdienas uz svētdieni laikā no pulksten 22 līdz 5) uzturēties savās dzivesvietās. Laikraksts "Vaduguns" turpina informēt lasītājus par mājsēdes kontroles rezultātiem mūspusē un kopumā Latvijā. Šoreiz par notikumiem aizvadītajās brīvdienās - no 22. līdz 24.janvārim.

Kopējais iesaistīto darbinieku skaits	Kopējais iesaistīto t/l skaits
26	13

No 22. līdz 24.janvārim Valsts policijas Balvu iecirkņa apkalpojamajā teritorijā piemēroti sodi no 10 līdz 100 eiro.

Policijas darba rezultāti mūspusē

Kā liecina apkopotā statistika, 22.-24.janvāri Valsts policijas Balvu iecirkņa apkalpojamajā teritorijā kopumā pārbaudītas 84 personas, uzsākti 12 administratīvā pārkāpuma procesi, sagatavoti divi ziņojumi par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu iecirknī un pārbaudītas 67 personas ar apliecinājumiem. Netika konstatēts neviens gadījums, kas nav saistīts ar ārkārtas situāciju. Šoreiz nebija nepieciešamība dot arī preventīvus norādījumus. Divos administratīvo pārkāpumu procesos piemērots naudas sods desmit eiro apmērā, vienā – 20 eiro, vienā – 30 eiro, trīs – 50 eiro, bet četros gadījumos (katrā no tiem) piemēroti simts eiro lieli naudas sodi. Ari šoreiz abās dienās Valsts policijai talkā nāca papildus resursi – pašvaldības policija, Valsts robežsardze un Zemessardze (**kopējo statistiku par mūspusē skatiet rakstam pievienotajās Valsts policijas Balvu iecirkņa sagatavotajās tabulās**).

Mēģina policistiem uzrīdīt lielu suni

Tikmēr visā Latvijā nakti uz sestdienu kopumā pārbaudītas 6565 personas. Lielākā daļa pārbaudīto iedzīvotāju godprātīgi ievēroja epidemioloģiskās prasības un uz ielas atradās attaisnojušu iemeslu dēļ. 5021 gadījumā personas bija aizpildījušas pašapliecinājumus. Taču, kā ierasts, konstatēti arī pārkāpumi. 801 gadījumā iedzīvotājiem tika doti preventīvi norādījumi, nepiemērojot sodu. 591 gadījumā tika uzsākti administratīvie procesi par ārkārtējā situācijā noteikto ierobežojumu neievērošanu. Tāpat sagatavoti 209 ziņojumi administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanai iecirknī. Atsevišķos gadījumos policisti saskārās arī ar pārbaudāmo personu agresivitāti. Piemēram, ap pulksten vieniem nakti Liepājā kādas daudzdzīvokļu mājas pagalmā tika pamanīts vīrietis. Likumsargi centās noskaidrot vīrieša identitāti un pastāigas iemeslu, taču viņš neatbildēja uz jautājumiem, izturējās neadekvāti un agresīvi. Turklat vīrietis mēģināja uzrīdīt policistiem lielu suni. Likumsargi vīrieti aizturēja un novērsa apdraudējumu. Saistībā ar notikušo uzsākts arī kriminālprocess.

Savukārt nakti uz svētdienu kopumā pārbaudītas 4996 personas. Lielākoties iedzīvotāji uz ielas atradās attaisnojušu iemeslu dēļ un 3783 gadījumos bija aizpildījuši pašaplieci-

Balvu iecirknis	Pārbaudīto personu skaits	Uzsāktie administratīvā pārkāpuma procesi	Sagatavotie ziņojumi administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanai iecirknī	Pārbaudāmo personu skaits ar apliecinājumiem	Doti preventīvi norādījumi	Citi rezultatīvie rādījumi (nesaistīti ar ārkārtas situāciju)	Iesaistīto darbinieku skaits				Iesaistīto transportlīdzekļu skaits			
							Valsts policija	Pašvaldības policija	Valsts robežsardze	LR Zemessardze	Valsts policija	Pašvaldības policija	Valsts robežsardze	LR Zemessardze
22.01.2021.	41	4	0	37	0	0	8	3	2	0	5	2	0	0
23.01.2021.	43	8	2	30	0	0	9	2	2	0	5	1	0	0
Kopā	84	12	2	67	0	0	17	5	4	0	10	3	0	0

nājumus. Tāpat 561 gadījumā personām tika doti preventīvi norādījumi, nepiemērojot sodu. Par noteikto ierobežojumu pārkāšanu uzsākti 418 administratīvā pārkāpuma procesi. Sagatavots arī 101 ziņojums administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanai iecirknī. Nakti uz svētdienu tika aizturēti arī daudzi autovadītāji, kuri komandantstundas laikā ne tikai atradās āpus mājas bez attaisnojoša iemesla un aizpildīta pašapliecinājuma, bet arī brauca alkohola reibumā. Piemēram, Nīcā pulksten 02.45 policisti patrulēšanas laikā apturēja automašīnu "Citroen", kurā atradās šoferis un divi pasažieri. Brīdi, kad policisti devās pie spēkrata, autovadītājs nesekmīgi centās pārsēsties uz aizmugurējo sēdekli. Turklat šis vīrietis nav ieguvis autovadītāja tiesības un brauca vairāk nekā 2,5 promiļu stiprā alkohola reibumā. Vīrietis tika aizturēts un pret viņu uzsākts kriminālprocess par braukšanu reibumā un bez tiesībām. Autovadītājs pret policistiem izturējās arī neciņigi un neizteica nožēlu, ka bez attaisnojoša iemesla brauca mājsēdes laikā. Par noteikto ierobežojumu pārkāpšanu šoferim piemērots 1000 eiro naudas sods, bet pasažieriem – katram pa 500 eiro. Savukārt citā gadījumā vīrietim par mājsēdes neievērošanu piemērots maksimālais sods – 2000 eiro.

Foto – Valsts policija

Vai izklaides svarīgākas par veselību? Valsts policijas Balvu iecirkņa priekšniece SANITA STIRNA-GAJEVSKA pēc pagājušās mājsēdes nedēļas nogales sarunā ar laikrakstu "Vaduguns" izteica nožēlu, ka joprojām daļa iedzīvotāju mājsēdi neuztver nopietni. Turklat vēl joprojām ir arī cilvēki, kuri ārkārtējās situācijas laikā noteiktos ierobežojumus pārkāpj, tādējādi apdraudot ne tikai savus ģimenes loceklus, bet arī pārējo sabiedrību. "Vai tiešām tusēšanās ir svarīgāka par apkārtējo veselību?" jautā Balvu iecirkņa priekšniece.

Attēlam – ilustratīva nozīme.

Informē policija

Finanšu krāpnieki uzdarbojas arī Balvos

Valsts policijas Latgales reģiona pārvalde informē sriebreibu par joprojām īpaši aktuālo interneta krāpšanas veidu - investīciju ieguldīšanu apšaubāmās virtuālās interneta platformās. Lai arī jaunais gads nesen sācies, policijā uzsākt vairāki kriminālprocesi par finanšu līdzekļu izkrāpšanu. Šādi gadījumi reģistrēti Rēzeknē un Balvos, kur no personām izkrāpti vairāki tūkstoši eiro.

Policija aicina iedzīvotājus būt piesardzīgiem, saņemot telefona zvanus no nezināmām personām, kuras runā tikai un vienīgi krievu valodā un stādās priekšā kā dažādu uzņēmumu finanšu brokeri vai arī par dažādu citu arodū finanšu speciālistiem. Viņi pārliecina cilvēkus uzsākt investīciju darbības, izmantojot dažādas Latvijas Republikā nereģistrētas virtuālās interneta platformas, kā arī piedāvā palīdzību visā procesā, lai uzsāktu investīcijas. Sazīnas procesā, potenciālajiem ieguldītājiem piekrītot piedāvājumam, komunikācija turpmāk notiek, izmantojot tērzēšanas lietojumprogrammu "Skype" tikai un vienīgi krievu valodā. Mēģinot uzsākt komunikāciju latviešu valodā, viltus brokeri atzīst, ka nerunā

latviski. Ar šo cilvēku palīdzību uzticīgie iedzīvotāji savos datoros izveido noreķīna kontus virtuālās interneta platifikācijās un tiek uzsākta investīciju ieguldīšana. Tādējādi, piesaistot personas, kuras piekritušas iesaistīties apšaubāmās virtuālās platformās, finanšu speciālisti izmanto telefona numurus, kas reģistrēti dažādās valstīs, piemēram, Latvijā, Lietuvā, Igaunijā, Portugālē, Itālijā, Austrijā, Francijā, Belģijā, Anglijā, Vācijā, Rumānijā, Nīderlandē un citās valstīs. Turklat, kā minēts, sarunvaloda starp ieguldītājiem un finanšu speciālistiem notiek krievu valodā, taču nedrīkst izslēgt arī iespēju, ka krāpnieki turpmāk var komunicēt citās valodās.

Valsts policija veic pārbaudi par šāda veida gadījumiem.

Ir pamatotas aizdomas, ka šādu naudas izkrāpšanas shēmu īsteno organizēta personu grupa no ārvalstīm. Tāpat noskaidrots, ka šādi noziegumi veikti ne tikai Latvijā, bet arī kaimiņvalstīs. Valsts policija aicina iedzīvotājus, pirms pieņemt lēmumu par finanšu līdzekļu ieguldīšanu, pārliecīnāties, vai minētais uzņēmums (uzņēmēdarbība) ir reģistrēta Latvijā, noskaidrot to darbības veidus un citu informāciju, kas liecina par uzņēmuma darbspēju. Tāpat pirms investīciju platformu izmantošanas policija aicina pārliecīnāties, ka izvēlētais pakalpojuma sniedzējs ir saņēmis Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (FKTK) licenci, jo tikai pie šādiem noguldījumu piesaistītājiem klientu aizsargā valsts. Informācija par licencētām ieguldījumu pakalpojumu sniedzējiem Latvijā ir pieejama FTKT mājaslapā – www.fktk.lv/tirgus-dalibnieki/. Visbeidzot policija aicina iedzīvotājus būt piesardzīgiem un nebūt pārlieku uzticīgiem, komunicējot ar nepazīstamiem cilvēkiem vai arī iepazīstoties sociālajos tīklīs ar virtuāliem lietotājiem. Nevienam arī nevajadzētu izpaust savus personas datus, elektronisko maksāšanas līdzekļu (kreditkaršu) datus, tādējādi nepakļaujot sevi riskam kļūt par krāpšanas upuriem.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

* Sākums 1.lpp.

Politika

Celā uz troni

Latvijas Zaļās partijas biedrs, bijušais pašvaldības vadītājs Jānis Trupovnieks pastāstija, ka viņš vairākkārt saņēmis iedzīvotāju uzmundrinājumus startēt pašvaldību vēlēšanās: "Saraksts top, tajā centīsimies iesaistīt jaunus cilvēkus. Topošajai lielajai Balvu novada pārvaldei nāktu tikai par labu, ja to vadītu vairāki politiskie spēki, turklāt tādi, kas savā starpā nekašķejas. Tad neizpaliks sekmīgs darbs." Taujāts, vai startēs vienā sarakstā kopā ar Balvu novada domes deputāti un sievu Sandru Kindzuli, J.Trupovnieks paskaidroja, ka sarakstā būs visi LZP tagadējie deputāti, kuri ar savu darbu ir pierādiusi savu profesionalitāti. Lūgts atklāt, kas būs saraksta līderis, politikis atzina, ka par to vēl lems partijas valde.

Balvu novada domē pirms četriem gadiem divus deputātus (Anitu Petrovu un Tāli Korlašu) ievēlēja no partijas "No sirds Latvijai", kura pirms gada mainīja nosaukumu uz "Atmoda". Balvu novada domes priekšsēdētāja vietniece A.Petrova neslēpj, ka šobrīd ir bezpartejska: "Godigi sakot, man pašai sev nav atbildes uz jautājumu par iespējamo kandidēšanu vēlēšanās. Saglabāju iepriekšējo nostāju, ka pamatnostādnes ir Tāla pārziņā." Pats T.Korlaš apstiprināja, ka saraksta tapšana ir darba procesā: "Partijas "Latvijas Attīstībai" deputātu kandidāti ir apņēmības pilni strādāt. Esam atvērti sarunām un sadarbībai."

P.s. Iespējams, Ziemeļlatgalē top arī citu politisko spēku saraksti. Lūdzam par to informēt redakciju – uz sadarbību!

Īsumā

Der zināt!

- Lai kandidētu 2021.gada pašvaldību vēlēšanās, kandidātu saraksta iesniegšanas dienā kandidātam jābūt bez pārtraukuma reģistrētai dzīvesvietai pašvaldības administratīvajā teritorijā vismaz kopš 2020.gada 26.jūnija vai jābūt nostrādājušam attiecīgajā pašvaldībā kā darba ņēmējam vai pašnodarbinātai personai vismaz kopš 2020.gada 26.decembra. Tāpat būs iespējams kandidēt arī tajā vēlēšanu apgabala, kur kandidātam pieder likumā noteiktā kārtībā reģistrēts nekustamais īpašums.

- Savu vēlēšanu apgabalu un apgabala vēlēšanu iecirkņus vēlētāji varēs noskaidrot, sākot no 27.marta Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes e-pakalpojumā internetā, vai arī pa CVK uzņīķu tālruni. No 27.marta līdz 27.maijam vēlētāji tiešsaistē vai klātienē varēs ari mainīt vēlēšanu apgabalu, ja vēlēties balsot vēlēšanu apgabala, kurā viņiem pieder nekustamais īpašums.

- Ja vēlētājam veselības stāvokļa dēļ nebūs iespējams nokļūt vēlēšanu iecirknī, būs iespēja pieteikties balsošanai savā atrašanās vietā.

- Pašvaldību vēlēšanās vēlētāji varēs balsot jebkurā vēlēšanu iecirknī savā vēlēšanu apgabala. Vēlētāju uzskaitē vēlēšanu iecirkņos pirmo reizi tiks lietots elektronisks tiešsaistes vēlētāju reģistrs.

- Šogad pirmo reizi vēlētāji, kuriem ir balsstiesības pašvaldības vēlēšanās, bet kuri vēlēšanu laikā uzturas ārvalstīs, varēs pieteikties balsošanai pa pastu no ārvalstīm. Pasta balsošanai būs jāpiesakās iepriekš - no 27. marta līdz 24. aprīlim. Pieteikties varēs valsts pārvaldes pakalpojumu portālā www.latvija.lv, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes e-pakalpojumā, Latvijas Republikas vēstniecībās vai pārstāvniecībās, Centrālajā vēlēšanu komisijā vai izmantojot oficiālo elektronisko adresi.

- Tiesības piedalīties pašvaldību vēlēšanās būs Latvijas un Eiropas Savienības dalibvalstu pilsoņiem no 18 gadu vecuma, kuri būs reģistrēti dzīvesvietā attiecīgās pašvaldības administratīvajā teritorijā vismaz 90 dienas pirms vēlēšanu dienas (šī gada 7.martā) vai kuriem attiecīgajā pašvaldībā pieder nekustamais īpašums.

- Vēlēšanu iecirkņu darba laiks pašvaldību vēlēšanu dienā, 5.jūnijā, būs no pulksten 7.00 līdz 20.00. Vēlētāji varēs izmantot arī iespēju nobalsot iepriekš: pirmdien, 31. maijā no plkst. 16.00 līdz 20.00; ceturtiens, 3. jūnijā no plkst. 9.00 līdz 16.00; piektdien, 4. jūnijā no plkst. 13.00 līdz 20.00.

Vēriņā acs

Atrodot foto 10 atšķirības, Jums ir iespēja iegūt balvu. Atbildes gaidām līdz 15.februārim.

1. kārta

Iepriekšējai kārtai iesūtītas 17 pareizas atbildes. **Konkursa "Vēriņā acs" 12.kārtā veiksme uzsmaidīja VIJAI LOČMELEI** no Lazdukalna pagasta. Pēc balvas griezties redakcijā.

Palauzi galvi

Piedāvājam pašlaik Eiropā populārāko galvas lauzišanas miklu, kuru atrisinot, iespējams jūs saņemt pārsteiguma balvu. Tukšajos laukumos ielieci ciparus tā, lai katrā mazajā kvadrātā un visos kopā horizontālajās un vertikālajās rindās nebūtu divu vienādu ciparu. Atbildes gaidām līdz 15.februārim.

1. kārta

				5	3	
8		6		7	2	4
	6		4	5		1
7		4	6	9		
2	5	9			6	4
			5	2	3	8
6		3		9		4
9	2	4		6		7
	8		2			

Pareizas atbildes iesūtīja: A.Ančs, St.Lazdiņš, V.Šadurska, A.Circene, L.Krilova, Z.Pulča, A.Smirnova, V.Mancevičs, M.Bleive, A.Ruduks, V.Gavrjušenkova, I.Dzergača, M.Reibāne (Balvi), V.Ločmele (Lazdukalns), I.Homko (Medņeva), D.Zelča (Krišjānu pagasts), P.Bodrovs, N.Mantone (Bērzkalnes pagasts), A.Mičule, J.Slišāne (Tilža), Z.Ziemele (Naudaskalns), S.Petrova (Vilaka), M.Keiša (Upīte), Z.Šulce (Liepāja).

12.kārtā veiksme uzsmaidīja SILVIJAI PETROVAI no Viļakas. Pēc balvas griezties redakcijā.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Paldies labiem cilvēkiem! Iesūtīja Rūdolfs Kozlovs no Balviem.

Par janvāra labāko fotogrāfiju autori atzīta RITA BORISOVA ar fotogrāfijām "Ziemas stāsts", kas publicētas 15.janvārī. Pēc balvas griezties redakcijā.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Der zināt

Stājušies spēkā grozījumi OCTA likumā

No 12.janvāra stājas spēkā grozījumi OCTA likumā, kas paredz izmaiņas attiecibā uz licencēto pasažieru komercpārvadātājiem, taksometru vadītājiem un personām ar invaliditāti. "OCTA likuma grozījumi, kas tika apstiprināti 2020.gada beigās, paredz vairāku likuma normu izmaiņas - daļa no tām stājas spēkā ar 12.janvāri, bet vēl vairākas izmaiņas stāsies spēkā šī gada 1.februāri un 1.jūlijā," stāsta Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja (turpmāk - LTAB) valdes priekšsēdētājs Jānis Abāšins.

OCTA likuma izmaiņas, kas stājās spēkā ar 12.janvāri, paredz, ka turpmāk personas ar invaliditāti varēs apdrošināt tikai vienu tās īpašumā esošu vieglo transportlīdzekli ar pilnu masu līdz 3,5 tonnām. "Šī likuma izmaiņa skaidrojama ar līdz šim novērto tendenci, ka atsevišķi auto vadītāji pārregistrēja savus spēkratus personām ar invaliditāti, tādējādi saņemot OCTA likumā paredzētās atlaides polises iegādei," skaidro J. Abāšins, piebilstot, ka lielākais autoparks, kas reģistrēts personas ar invaliditāti īpašumā, sastāda pat

vairākus desmitus transportlīdzekļu.

Tāpat 12.janvāri stājas spēkā OCTA likuma grozījumi, kas izmaina kārtību, kas līdz šim paredzēja apdrošināšanas līguma pārtraukšanu pasažieru komercpārvadātājiem, ja iestājies pārtraukums tā licences kartīnā, un taksometru vadītājiem, ja mainījusies taksometra valsts reģistrācijas numura zīme. "Turpmāk šādos gadījumos apdrošināšanas līgums pārtraukts netiks, un esošā OCTA polise paliks spēkā," informē LTAB valdes priekšsēdētājs.

Jāatgādina, ka 17.12.2020. Saeiām pieņemtie OCTA likuma grozījumi tāpat paredz, ka no šī gada 1.februāra OCTA nebūs jāiegādājas specializētajai militārai tehnikai - to iespējami raditos zaudējumus segs OCTA Garantijas fonds, kas tos pēc tam pieprasīs kompensēt Aizsardzības ministrijai.

Savukārt no 1.jūlija OCTA polisi varēs iegādāties uz īsāku termiņu - 30 dienām. Uz šādu periodu līgumu varēs slēgt arī par transportlīdzekli, kuram ir piešķirts vēsturiskā spēkrata statuss. Savukārt ģimenes, kurās ir bērni ar invaliditāti, polisi varēs iegādāties par 40% lētāk.

Pārliecinies, vai abonejī

Kas mainās 2021.gadā?

Būtiskākās izmaiņas, kas stājušās spēkā

Dārgāki atkritumi un gāze, lētāka elektrība, sarežģītāks pasts

Turpmākajos gados pakāpeniski palielināsies dabas resursu nodokļa likme. Tās paaugstināšanās ietekmēs arī maksu par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu iedzīvotājiem un uzņēmumiem. Nodokļa likme no 50 euro par atkritumu tonnu celsies līdz 65 euro. Katram atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumam maksa par nešķiroto atkritumu izvešanu paaugstināsies savādāk, bet tā noteiktību.

□ "Latvijas gāzes" **dabasgāzes tarifi** mājsaimniecībām no 2021. gada janvāra, atkarībā no patēriņa apmēra, pieaug robežas no 5,5% līdz 9,4%. Mājsaimniecībām, kuras patērē līdz 250 m³ dabasgāzes gadā, tas pieaug par 5,5% - no 0,47365 euro līdz 0,49949 euro par kubikmetru, bet mājsaimniecībām, kuras patērē no 250 līdz 500 kubikmetriem, gala tarifs kāps par 5,9% - no 0,43745 euro līdz 0,46328 euro par kubikmetru. Mājsaimniecībām, kuras patērē no 500 līdz 25 000 kubikmetru dabasgāzes gadā, tarifs palielināsies par 9,4% - no 0,27501 līdz 0,30084 euro kubikmetrā.

□ Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija apstiprinājusi jaunas **elektroenerģijas obligātā iepirkuma komponentes** (OIK) no 2021. gada 1.janvāra (obligātā iepirkuma un jaudas komponenšu vidējā vērtība nākamajā gadā būs par 23% zemāka nekā pašlaik). Šo izmaiņu rezultātā lietotājiem no februāra ir gaidāmi zemāki elektroenerģijas rēķini. Vidēji mājsaimniecībai ar līdz 300 kWh elektroenerģijas patēriņu rēķins samazinās par 4% (pie 100 kWh - par 0,65 euro, pie 200 kWh patēriņa - par 1,32 euro), bet pie 300 kWh patēriņa - jau par 5% jeb 1,97 euro.

□ Šogad **pasta sūtījumiem uz trešajām valstīm**, ārpus Eiropas Savienības, būs jānorāda detalizētāks sūtījuma saturs. To nosaka Pasaules pasta savienības jaunie standarti ar mērķi pāatrīnāt muitai nepieciešamās informācijas apmaiņu starp valstīm. Uz trešajām valstīm adresētajiem sūtījumiem būs maksimāli detalizēti jānorāda tajos ietverto preču apraksts - kāda prece tiek sūtīta, cik vienību ir konkrētajai precei, kāds ir katras preču grupas svars, vērtība un sūtījuma kopējais svars. Norādot sūtījuma saturu, būtu

jāizvairās no vispārinājumiem, piemēram, apgērbs vai dāvanas, tā vietā norādot precīzu preci, piemēram, kokvilnas t-krekls, vilnas zeķes, sporta apavi, koka rotaļlietas, šokolādes konfektes un tamlīdzīgi.

Vienotais nodokļu korts

No šī gada 1.janvāra nodokļu maksātājiem katrs nodoklis nebūs jāmaksā atsevišķā kontā, jo VID administrētajiem budžeta maksājumiem būs jauns - vienots - nodokļu korts. VID administrētos nodokļus būs iespējams samaksāt ne tikai vienā valsts budžeta ieņēmumu kontā, bet arī vienā maksājumā līdz mēneša 23.datumam, jo ir mainīti regulāri maksājamo nodokļu maksājumu termiņi uz vienotu maksājumu termiņu - 23.datumu.

Izmaiņas un atvieglojumi kases aparātu lietošanā

Gada nogālē stājas spēkā grozījumi Ministru kabineta noteikumos, kas nosaka kases aparātu lietošanas kārtību. Tas nozīmē, ka no šī gada 1.aprīļa kases aparāti būs jāizmanto visiem, kas tirgo nevis pašu ražotas, bet gan iepirkas preces, taču vienlaikus šogad ir būtiski vienkāršoti nosacījumi kases aparātu lietotājiem un apkalpojošajiem dienestiem.

Turpmāk kases aparāta lietotājs varēs reģistrēt kases aparātu izbraukuma tirdzniecībai (uz laiku līdz 5 dienām) elektroniski, VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmā (EDS), vairs neiesaistot tajā apkalpojošo dienestu. Tāpat kases aparāta lietotājs VID EDS varēs arī paziņot par kases aparāta lietošanas pārtraukšanu vismaz uz 30 dienām.

Nemot vērā arvien pieaugošo distances tirdzniecību jeb tirdzniecību internetā, atbrīvojums no kases aparātiem noteikts arī kurjerposta sūtījumu piegādātājiem. Turpmāk gadījumos, ja pircējs par preci norēķinās elektroniski (ar bankas karti vai izmantojot mobilo lietotni), kurjerposta piegādātājs var izsniegt elektroniski sagatavotu VID reģistrētu kvīti, neizmantojot līdz šim obligāto kases aparātu. Kases aparāts pasta komersantiem turpmāk ir obligāti jālieto tikai tajos gadījumos, ja pircējs par preci norēķinās skaidrā naudā.

Jau sākot no šī gada 1.janvāra, kases aparāta tehniskā pase

Apsveikums

Lai Tev vienmēr laime,
Dzīvesprieks un radu saime,
Veselība, radošs gars,
Neizsīkstošs darba spars.

Sirsniģi sveicam **Irīnu Kolbik** skaistajā dzīves jubilejā!
Artjoma, Vadima ģimenes, Biruta, Sergejs

Pērk

Z.S "Strautiņi"
iepērk mājlopus.
Samaksa tūlitēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

**IEPĒRK
MĀJLOPUS**
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLITĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galaspstrade.lv

Pērk mežus, cirsmas.
Tālr. 29419597.

Pērk Mitsubishi ar GDI motoru,
jebkādā kārtībā.
Tālr. 20233237.

SIA "RENEM"
**iepērk
jaunlopus,
aitas, liellopus.**

Elektroniskie svari.
Augstas cenas! Samaksa skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu.
Tālr. 26447663, 26373728
vai uz e-pastu:
re-nem@inbox.lv
Zvaniet - cenas mainās katru nedēļu.

Dažādi

Vēlos nomāt lauksaimniecības zemi. Tālr. 28772537.

vairs nav obligāti jāsagatavo papīra formātā. To elektroniski sagatavo VID EDS, ierakstus šajā pasē veidojot no kases aparāta lietotāja un apkalpojošā dienesta un lietotāja iesniegtās informācijas. Arī informāciju par papildu naudas kastes ierikošanu kases aparātam apkalpojošais dienests var elektroniski norādīt kases aparāta tehniskajā pasē, to nesaskanojot ar VID.

No šī gada 1.aprīļa tirgotājiem, kuri tirgos, ielu tirdzniecības vietas vai izbraukuma tirdzniecībā vēlēsies tirgot iepirktu preci, būs obligāti jāizmanto elektroniskais kases aparāts. Tas sekmēs vienlīdzīgas konkurences nosacījumus tirgotājiem, kas tirgo iepirkas preces, jo līdz šim tirgotāji, kas nebija reģistrēti VID PVN maksātāju reģistrā, taču tirgoja iepirktu preci, varēja kases aparātus tirgos nelietot. Atvieglojumi no kases aparātu lietošanas arī turpmāk ir saglabāti zemnieku saimniecībām, mājražotājiem un amatniekiem, kas tirgo pašu ražotu preci.

Plašāka informācija par kases aparātu lietošanas nosacījumiem un to reģistrāciju pieejama VID tīmekļvietnē, sadaļā "Uzņēmumiem/Kases aparāti un kases sistēmas".

Savs kaktiņš, sava stūrītis zemes mainīs adresi

Izņemot lielās pilsētas, šogad robežas mainīs novadi: vieni tiks likvidēti, bet citi teritoriāli administratīvās reformas rezultātā kļūs lielāki. Līdz ar to 119 pašvaldību vietā nu būs 42 pašvaldības. 5.jūnijā notiks jauno pašvaldību vēlēšanas, kurās jaunās vietvaras nu būs jāizvēlas tikai no partiju sarakstiem (līdz šim mazākajās pašvaldībās tika piejauts sarakstus iesniegt arī bezparteiskām vēlētāju apvienībām). Šajās pašvaldību vēlēšanās vēlētājiem pirmo reizi tiks nodrošināta iespēja balsojebkur savas pašvaldības vēlēšanu iecirkni. Rīdziniekiem gan šīs vēlēšanas izpaliks, jo šogad notika ārkārtas galvaspīlesās domes vēlēšanas. Tas nozīmē, ka daudziem provinces iedzīvotājiem tagad nāksies adresēt novada nosaukumu un savas vietvaras mītni meklēt citā pilsētā. Tomēr tas nenozīmē, ka pašvaldības pakalpojumi būs jāmeklē tālāk, mierina reformas iestenotāji: pašreizējo mazo novadu domes ēkās paliks lielāko pašvaldību "pakalpojumu centri".

Pārdod

Skaldīta malka. Cena 23 EUR/berkubā. Piegādes apjoms līdz 7 berkubiem. Ir sausā. Zāģmateriāli (brusas, dēli), 150 EUR/m³. Tālr. 25543700.

Pārdod malku. Piegāde. Tālr. 29419597.

Pārdod malku. Tālr. 29199444.

Pārdod sienu un graudus. Zvanīt 26594335.

Pārdod bioloģiski audzētus kartupeļus - 0,25 EUR/kg un sienu rūļos no šķūņa - 7 EUR. Tālr. 26145005.

Pārdod 2-istabu dzīvokli Bērzpils 44. Tālr. 28312045.

Pārdod skaldītu malku ar piegādi. Kravas cena - EUR 150. Tālr. 26425960.

Līdzjūtības

Kas smagāks vēl var būt, Pa dzīves ceļu ejot, Kā atdot zemei to, Kas sirdij tuvs un dārgs. (I.Lasmanis)

Mūsu patiesa līdzjūtība Marutai Dulmanei un pārējiem tuviniekiem, pavadot TĒTI kapu kalniņā.

Elita, Vilnis

Mums palikuši tavi vārdi, Mums palikusi tava sirds. Un liekas, ka ikvienā zvaigznē Vēl tavas acis preti mīrdz. Skumju brīdi esam kopā ar Madaru, Edgaru, Marutas ģimeni un tuviniekiem, pavadot VECTĒTIŅU, TĒTI kapu kalniņā. Beatrise, Edgars, Ināra, omīte, Dainis

Tev pateicos par visu: Par dienu katu, No Dieva dotu, Par maizi dienīško, Par mūžu žēlastībām bagāto.

Ir aizgājis mūžībā

JĒKABS ZELĀCS. Esam līdzās Ilgai, bēriem, mazbēriem, radiniekim, pavadot aizgājēju mūžu kalniņā.

Vāciete Anna, Zelča Veronika, Zelča Aira, Grigorjevu ģim., Ločmele Rita, Krampāne Ingrīda, Sile Anna, Stahovska Valentīna, Rakstīja Aina, Pēteris, Voiciša Lucija, Andrupe Valentīna

Lapa nobira dzīvības kokam, Mūžības vēji nu klēpi to nes. Tur, kur debesu mājokļos tālos Salido cilvēku dvēseles.

Kad zaudējuma skarbums iedzel dzīli sirdi, esam līdzās un, dalot sāpju smagumu, izsakām patiesu līdzjūtību Marutai, krustmeitai Madarai, Ilgai un pārējiem tuviniekiem, pavadot JĒKABU ZELĀČU baltajā mūžības celā.

Zinaīda, Ivars, Zane, Juris

Cik salts šis rīts - kļau, vēji staigā, Un kļusi izgaist tēva balsi...

Mums paliks gaismums, ko tu devi, Kā dzidrais dzīmītās zemes strauts.

Kad dzīves grāmatai liktenis aizvēris pēdējo lappusi un pāri visam kā milā se ķēne klāsies tikai atmīnas,

sērojam un esam kopā ar Marutu, Oskaru, Madaru, Edgaru, Jēkabu un pārējiem tuviniekiem, TĒVU,

SIEVĀSTĒVU, VECTĒVU, VECVECTĒVU zemes klēpi guldot.

Dzidra, Uldis, Elita, Andris, Aija, Vitolds, Gunta, Māris

Uz debess Tēviju ceļš ērkšķiem sēts,

Bet man par svētību tas izredzēts. Tur debess svētlaime mūs visus acina,

Tuvāk pie Tevis, Dievs, tuvāk Tev, Dievs.

Kad uz kapu kopīnas slīgst pēdējie atvadu ziedi, izsakām līdzjūtību visiem tuviniekiem, ilggadējam procesijas dalībniekiem

JĒKABAM ZELĀČAM Dieva valstībā aizejot.

Tilžas katoļu draudzes procesijas dalībnieki

Mūža vilciens pa gadskārtu sliedēm Norimis traukties un palicis kluss, Smilšu kalnā zem dzīvības piedēm Nu darbi, rūpes un vasaras dus.

(V.Rūja)

Kad dzīves grāmatai liktenis aizvēris pēdējo lappusi, izsakām dzīli līdzjūtību Ilgai un Marutai ar ģimeni, viru, tēti, vectētiņu JĒKABU mūžībā pavadot.

Ernestine un Emerita

Man nogura dvēselīte, Šai Saulē dzīvojot.

Dod, Dieviņ, vieglu dusu

Baltā smilšu kalniņā.

Skumju un atvadu brīdi izsakām līdzjūtību ilggadējai kora dziedātājai Ilgai Zelčai, no vīra JĒKABA uz mūžu atvadoties.

Tilžas katoļu baznīcas koris un ērģelniece

Pāri sirmām kapu piedēm

Pāršalc tēva dzīves stāsts.

Pāri darbiem, sāpēm, ilgām - Baltu, vieglu smilšu klāsts.

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība Marutai Dulmanei ar ģimeni un pārējiem tuviniekiem, pavadot TĒVU mūžībā.

Tučānu ģimene

Ik diena - jauni ziedēšanas vārti,

Bet tavi - pēkšņi aizcirtušies ciet.

Mums paliek sirdi tavi saules vārdi Un milestība, kura neaiziet.

(K.Apškrūma)

Lai klusa un patiesa līdzjūtība

Marutai un viņas tuviniekiem,

pavadot TĒVU mūžības celā.

Višņekovu ģimene

Kam, tētiņ, tālu gāji,

Kā Saulīte norietēj?

Mums pietrūka mīlu vārdu,

Tava gudra padomīja.

Izsakām līdzjūtību Marutai

Dulmanei, pavadot TĒTI mūžības celā.

KP Grebņeva kolēgi

Tavas rokas garos mūža gados Bija visur, darba rīts kur sauc, Sirds kā saule mācējusi atdot Dzives siltumu un gaismas daudz.

Kad zaudējuma skaudrums iedzēlis dzīli sirdi, izsakām līdzjūtību Jūlijai,

Marutai un pārējiem tuviniekiem, viru, tēti, vectētiņu un vecvectētiņu JĒKABU ZELĀČU pavadot kapu kalniņā.

Rita, Laimonis un bērni ar ģimenei

Žēl, neredzēsi vairs, kā ābeļziedi ziedēs,

Kā sievas mati sirmo un solis lēnāks kļūst,

Kā bērnu dzīve tālāk virmos, Kā mazbērniņi savas gaitas vis.

Ir smagi... Vārdi nespēj mainīt notikumus. Dalām sāpju smagumu ar dzīvesbiedri Ilgu, Marutu un Oskaru, viņu ģimēm, pārējiem tuviniekiem, viru, tēvu, sievastēvu,

vectēvu, vecvectētiņu JĒKABU ZELĀČU smilšu kalniņā pavadot.

Antra, Gunārs, Ozišu, Zviedriņu un Zelču ģimenes

Paliks tavs darbigais gājums – Tik augļigu mūžu neizdzēš riets.

Caur kokiem, bēriem un mazbērniņiem būs turpinājums

Tai saulainai gaitai, ko beidzi tu iet.

Mūsu patiesa līdzjūtība Marutai Dulmanei ar ģimeni, pavadot tēti JĒKABU ZELĀČU mūžības celā.

Kaimiņi Dzeņi

Vismelnākā šķiršanās stundā,

Par ēnu kad pārtop tavs glāsts,

Tēt, tie esam mēs, kuros tālāk Nu skanēs tavs dzīvības stāsts.

(K.Apškrūma)

Patiesa līdzjūtība un mierinājuma vārdi Romualdam ar ģimeni un visiem tuviniekiem, viru, tēvu,

vectēvu JĒKABU ZELĀČU kapu kalniņā pavadot. Olgas un Edgara ģimenes

Pie tevis iešu, tēt, ar ziediem baltiem,

Kad vasara tos bagātīgi sniegs,

Ar egļu zariem sniegoti un saltiem,

Kad ziema smaržojošās puķes liegs.

(A.Vējāns)

Izsakām līdzjūtību meitai Marutai un pārējiem tuviniekiem, kapu kalnā pavadot JĒKABU ZELĀČU.

Andrupu ģimene

Aiz katra paliek dzīve Un pasacītais vārds,

Bet atmiņas tik dārgas

Sirds ilgi saglabās.

(M.Jansone)

Šajā skumju brīdi esam kopā ar VALDA PUKA ģimenei.

Māsica Ināra ar ģimenei

Kas smagāks vēl var būt,

Pa dzīves taku ejot,

Kā atdot zemei to,

Kas sirdij tuvs un dārgs...

(I.Lasmanis)

Mūsu patiesa līdzjūtība sievai Ainai,

dēliem Aldim, Modrim ar ģimenēm, brālim Dzintaram un

pārējiem tuviniekiem, pavadot

VALDIM PUKAM Mūžībā aizejot.

Līdzjūtības

Bieži skanēja tētis, papus, fāterīts... un retāk tēvs. Tas tāpēc, ka tētis izsaka būtību - sirsniņu, stipro plecu, milestību un cienu, draudzību. Tēvs skan oficiālāk, bet ne mazāk nozīmīgi. Tavs tētis, Jāni, paliks mūsu atmiņās kā Tavs draugs, stiprais plecs, kā cilvēks, kuram ģimene vienmēr bija pirmajā vietā.

Tā aiziet mūsu milje, aiziet no ikdienas rūpēm

Aiziet mierā, klusumā un jaunā dzīvē,

Tuvniekiem vien paliek Viņu sirds siltums un dvēseles gaisma.

Aldi! Lai klusa un patiesa līdzjūtība palīdz Tev un Taviem tuvajiem pārvaret bēdu un sāpju smagumu, tēvu VALDI PUKU mūžības celā pavadot.

Ilgonas ģimene, Maruta

Kur vārdus var rast, kas būtu mierinājums,

Kad cilvēks zemes klēpi dusēt steidz,

Kad negaidot ir pārrauts mūža gājums

Un ar dievās tik daudz kam jāpateic.

(K.Apškrūma)

Izsakām visdzīlāko līdzjūtību Aldim Pukam un viņa visdārgākajiem cilvēkiem - meitai, mātei, mūžības celā pavadot tēvu, vectēvu, vīru VALDI PUKU.

Darba kolēgi: Andris, Kaspars, Andis, Raivis, Juris

Mēs kļusi paliekam šai krastā, Vēji šalkos un mierinās mūs,

Bet tava vieta, kas bija šai dzīvē, Vienmēr mūsu atmiņās būs.

Izsakām visdzīlāko līdzjūtību sievai Ainai, dēliem Aldim un Modrim ar ģimenēm, brālim Dzintaram un pārējiem tuviniekiem,

VALDI PUKU mūžības celā pavadot.

Māsica Astrida ar ģimenei

Paliks tavs darbigais gājums – Tik augļigu mūžu neizdzēš

